

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra pedagogiky (IVP)

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Historický kontext vzdělávání na vybrané odborné škole a
tradice oboru pro popularizaci a posílení zájmů žáků o
studijní obor**

Bakalářská práce

Autor: **Petra Černá**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.

2024

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Institut vzdělávání a poradenství

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Černá

Učitelství praktického vyučování

Název práce

Historický kontext vzdělávání na vybrané odborné škole a tradice oboru pro popularizaci a posílení zájmu žáků o studijní obor

Název anglicky

The historical context of education at the selected vocational school and the tradition of the field for the popularization and strengthening of students' interest in the field of study

Cíle práce

Cílem práce je na základě analýzy historie odborného vzdělávání a archiválií vybrané odborné školy a také průzkumu studijního zájmu žáků o vzdělávání na uvedené škole posoudit trend zájmu o studium a v aktuálním školním roce motivaci žáků pro výběr oboru. Výstupem práce bude zpráva pro vedení školy o stavu zjištění a vlastní návrh autora/autorky pro popularizaci studijního oboru.

Metodika

Metody: analýza studijní literatury a podkladů pro zjištění potřebných dat, průzkum metodou dotazníkového šetření, rozhovor s vedením vybrané odborné školy, hodnocení dat a jejich grafické zpracování, vlastní návrh pro popularizaci studijního oboru, zpracování zprávy pro vedení vybrané odborné školy o zjištěném stavu.

Harmonogram zpracování práce:

Návrh struktury práce v bodech a předložení ke kontrole vedoucí práce: do 20. 5.

Zpracování rukopisu práce na základě Metodiky pro zpracování absolventských prací (viz web IVP) a průběžné kontroly textu do 20. 1. Pokud byla pro zpracování použita vzorová šablona nabízená uvedenou metodikou, finální rukopis nebude posílán vedoucí práce ve formě šablony. Předložení rukopisu kompletní práce ke kontrole vedoucí práce: 30 dní před termínem odevzdání práce.

Na základě zapracování připomínek vedoucí práce bude udělen do ÚIS zápočet.

Po udělení zápočtu – finální adjustace a odevzdání práce ve dvou výtiscích na studijní oddělení + elektronické odevzdání do ÚIS: v termínu vypsáném pro odevzdání absolventských prací.

Doporučený rozsah práce

35 normostran

Klíčová slova

Odborná škola, historický kontext, odborné vzdělávání, tradice oboru, motivace žáků

Doporučené zdroje informací

Arnoldová, Anna. Sociální péče: učebnice pro obor sociální činnost. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015-2016. 2 svazky (240; 318 stran). ISBN 978-80-247-5147-4. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/socialni-pece-1-dil-2385>.

Hladý, Petr. Rozhodování žáků absolventských ročníků základních škol o další vzdělávací a profesní dráze: analýza na základě dotazníkového šetření a ohniskových skupin. Vyd. 1. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. 358 s. Monografie. ISBN 978-80-7375-874-5.

Kadlecová, Michaela a Motloch, Adam. Přijímačky z 9. třídy: průvodce pro žáky i jejich rodiče: výběr školy – podání přihlášky – příprava na zkoušku – den D – administrativa po zkoušce + tipy, triky & chytáky. 1. vydání. Praha: Střední škola gastronomická a hotelová, 2021. 31 stran. ISBN 978-80-11-00748-5.

KRAPP, Andreas, 2005. Basic needs and the development of interest and intrinsic motivational orientations. Learning and Instruction [online]. 15(5), 381–395 [vid. 2023-05-25]. Dostupné z: doi:10.1016/j.learninstruc.2005.07.007

Vachata, Zdeněk. Klášterec nad Ohří: přehled dějin města a okolí. 2. vydání. Klášterec nad Ohří: Město Klášterec nad Ohří, 2015. 260 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. ISBN 978-80-260-7767-1.

Walterová, Eliška a kol. Přejít žáků ze základní na střední školu: pohledy z výzkumů. 1. vyd. Brno: Paido, 2009. 107 s. ISBN 978-80-7315-179-9.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – IVP

Vedoucí práce

doc. PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra profesního a personálního rozvoje

Elektronicky schváleno dne 30. 5. 2023

Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 6. 2023

prof. Ing. Petr Valášek, Ph.D.

Pověřený ředitel

V Praze dne 21. 03. 2024

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

Historický kontext vzdělávání na vybrané odborné škole a tradice oboru pro popularizaci a posílení zájmu žáků o studijní obor

vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V ..... dne .....

.....
(podpis autora práce)

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych zde poděkovala vedoucí mé bakalářské práce doc. PhDr. Radmile Dytrtové, CSc. za její podnětné rady a čas, který mi věnovala při řešení dané problematiky. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Vladimíře Vágnerové za poskytnutí odborné literatury, nahlédnutí do archivu školy SPŠS a OA Kadaň, poskytnutí podkladů a materiálů k tomuto tématu se vztahujících.

Abstrakt

Bakalářská práce na téma *Historický kontext vzdělávání na vybrané střední odborné škole a tradice oboru pro popularizaci a posílení zájmu žáků o studijní obor* se zabývala motivací při výběru střední školy a popularizací oboru. V teoretické části jsem stručně vysvětlila pojmy sekundární vzdělávání, střední odborné vzdělávání a motivace. Dále se práce podrobně věnovala historii Střední průmyslové školy stavební a Obchodní akademie v Kadani (dále jen SPŠS a OA Kadaň). V práci byla podrobně zaznamenána historie stavby školní budovy a jejího vzniku. Dále práce hodnotila vývoj přijatých žáků na SPŠS a OA za posledních 10 let. V poslední kapitole jsem stručně popsala výběr střední školy a proč studovat SPŠS a OA Kadaň. Praktická část bakalářské práce byla zaměřena na dotazníkové šetření žáků SPŠS a OA Kadaň a jejich rozhodování při výběru střední školy a budoucího zaměstnání. Cílem práce bylo zpopularizovat obory SPŠS a OA Kadaň a motivovat žáky ke studiu v oborech, které tato škola nabízí.

Klíčová slova

střední odborná škola, historický kontext, odborné vzdělávání, tradice oboru, motivace žáků

Abstract

The bachelor's thesis on The historical context of education in a selected secondary vocational school and the tradition of the field for popularization and strengthening of students' interest in the field of study dealt with the motivation for choosing a secondary school and popularization of the field. In the theoretical part I briefly explained the concepts of secondary education, secondary vocational education and motivation. Furthermore, the thesis discussed in detail the history of the Secondary Industrial School of Construction and Trade Academy in Kadan (hereinafter referred to as SPŠS and OA Kadan). The history of the school building and its construction was recorded in detail in the thesis. Furthermore, the thesis evaluated the development of pupils admitted to SPŠS and OA over the last 10 years. In the last chapter I briefly described the choice of secondary school and why to study SPŠS and OA Kadan. The practical part of the bachelor's thesis was focused on a questionnaire survey of pupils of SPŠS and OA Kadan and their decision-making in choosing a secondary school and future employment. The aim of the work was to popularize the fields of study of SPŠS and OA Kadan and to motivate pupils to study in the fields offered by this school.

Keywords

Secondary vocational school, historical context, vocational education, traditions of the field, motivation of pupils

OBSAH

1	ÚVOD.....	10
	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	12
2	Cíl a metodika.....	12
3	Sekundární vzdělávání v ČR.....	13
3.1	Odborné vzdělávání na sekundární úrovni.....	13
3.1.1	Hlavní vzdělávací cesty sekundárního odborného vzdělávání	14
3.2	Obor stavebnictví	15
4	Historie středního vzdělávání v Kadani.....	17
4.1	Stavba budovy SPŠS a OA Kadaň (dříve reálné gymnázia).....	19
4.2	Vývoj SPŠS a OA v Kadani do roku 1989	21
4.3	Vývoj SPŠS a OA Kadaň po roce 1989	24
5	Základní charakteristika SPŠS a OA Kadaň.....	25
5.1	Nové vybavení školy.....	26
5.2	Vývoj v přijetí počtu žáků v období deseti let	27
6	Motivace	29
6.1	Motivace ke studiu střední školy.....	29
6.2	Výběr střední školy	30
6.2.1	Studijní výsledky a předpoklady.....	31
6.2.2	Informace o škole.....	31
6.2.3	Pomoc při výběru školy	32
6.2.4	Přijímací zkoušky pro školní rok 2024/2025.....	33
6.3	Průzkum trhu práce	34
6.4	Proč studovat SPŠS a OA Kadaň?	36
	PRAKTICKÁ ČÁST	38
7	Vlastní šetření	38

7.1	Charakteristika místa šetření.....	38
7.2	Dotazníkové šetření.....	38
7.2.1	Realizace dotazníkového šetření.....	38
7.2.2	Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření.....	39
7.3	Komparace výsledků (celkové zhodnocení)	48
8	Vlastní doporučení.....	50
9	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	54
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	56
	SEZNAM PŘÍLOH.....	57
	Příloha 1: Vzor dotazníku	

1 ÚVOD

V moderním světě, kde stavební průmysl hraje významnou roli v našem každodenním životě, je střední průmyslová škola zaměřená na stavitelství a ekonomii nepostradatelným vzdělávacím systémem, který připravuje mladé lidi na kariéru a budoucí povolání v daných oborech. Abychom plně pochopili současný stav stavebního a ekonomického vzdělání a jeho význam, musíme se ohlédnout do historie a sledovat jeho vývoj. Téma, které jsem si vybrala pro psaní mé práce, nás zavádí do minulosti ve vzdělávání na území města Kadaně a okolí a zároveň doporučuje, co by škola měla vytvářet pro popularizaci oborů.

V mé bakalářské práci se zaměřím převážně na stavební obory, které škola nabízí. Stavební průmysl je pro náš vývoj a budoucnost velmi důležitý. Firmy hledají stavební odborníky, ale školy je nedokáží vychovat, protože žáci základních škol nemají dostatečný zájem o obor.

Už od starověku až po dnešní dobu hrálo stavebnictví klíčovou roli ve vývoji společnosti. Hrady, zámky, domy, mosty, silnice, dálnice jsou základními stavbami civilizací. A právě ve středních průmyslových školách stavebních se připravují budoucí stavební inženýři, architekti a řemeslníci, kteří mají zásadní vliv na fyzický vývoj naší kultury. Stavělo se, staví se a bude se stavět. Proto je výběr školy tohoto zaměření pro absolventy 9. ročníků základních škol velmi důležitý pro náš budoucí život nejen v kadaňském regionu, ale po celé České republice.

Bakalářská práce představí relevantní historické a současné informace o Střední průmyslové škole stavební a Obchodní akademii v Kadani, dále jen SPŠS a OA Kadaň, a analyzuje, jak tyto informace mohou být využity k posílení atraktivity školy a zvýšení zájmu žáků o studium stavebnictví a ekonomie. Zároveň se zaměří na doporučení a strategie, které by mohly škole pomoci v přizpůsobení se měnícím potřebám a výzvám ve vzdělávání v této oblasti.

V praktické části byla použita metoda formou dotazníku s žáky SPŠS a OA v Kadani.

Bakalářská práce bude sloužit jako cenný zdroj informací pro pedagogy, vedení školy, zainteresované instituce a všechny zájemce o zachování a posílení vzdělávání v oblasti stavebnictví a ekonomie na SPŠS a OA v Kadani.

TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2 Cíl a metodika

Cílem práce bylo na základě analýzy historie odborného vzdělávání a archiválií vybrané odborné školy a také průzkumu studijního zájmu žáků o vzdělávání na uvedené škole posoudit trend zájmu o studium a v aktuálním školním roce motivaci žáků pro výběr oboru. Výstupem práce byla zpráva pro vedení školy o stavu zjištění a můj vlastní návrh pro popularizaci studijního oboru.

Tato práce si kladla za cíl analyzovat historické pozadí školy, zdůraznila význam oboru a jeho tradic pro popularizaci a posílení zájmu žáků o vzdělávání v oblasti stavebnictví a ekonomie.

3 Sekundární vzdělávání v ČR

Sekundární vzdělávání v České republice je důležitým stupněm vzdělávacího systému, který následuje po základním vzdělávání. V České republice se nejvíce objevuje termín střední vzdělávání. Toto vzdělání je určeno pro žáky ve věku obvykle od 15 do 19 let a poskytuje jim pokročilé vzdělání a dovednosti.

„Střední vzdělávání rozvíjí v návaznosti na základní vzdělávání vědomosti, dovednosti a kompetence žáka a připravuje ho na další studium na vysokých a vyšších odborných školách, nebo na kvalifikovaný výkon povolání a pracovních činností. Umožňuje získat stupeň vzdělání a odbornou přípravu jak žákům do 18/19 let věku, tak dospělým“ (NUV, 2023).

Podle NUV (2023) může mít střední vzdělávání obecný nebo specializovaný charakter a končí závěrečnými zkouškami, buď maturitními, výučními listy, nebo závěrečnými zkouškami. Toto vzdělávání je prováděno prostřednictvím gymnázií, středních odborných škol, středních odborných učilišť nebo konzervatoří.

3.1 Odborné vzdělávání na sekundární úrovni

„Odborné vzdělávání je rozsáhlý systém, tj. komplex dílčích segmentů, skupin zúčastněných subjektů, specifických druhů institucí, procesů v nich probíhajících a produkujících určité výsledky a efekty a dále determinant působících na celý tento systém“ (Průcha, 2019, s. 9).

Důležitá je i spolupráce se zaměstnavateli, kteří se zaměřují na určitý obor. Žáci zde získávají potřebnou praxi a následně zde mohou být i zaměstnání po ukončení studia. Některé firmy si žáka vychovávají k obrazu svému a poskytují mu stipendium na studium. Další firmy poskytují žákům i pracovní poměr, kde si žáci mohou vydělat nějaké finanční prostředky v rámci svého studijního volna.

Odborné vzdělávání tvoří významnou část českého vzdělávacího systému, a to s důrazem na kvalitu. Nedávno prošlo intenzivním rozvojem a modernizací, včetně přepracování vzdělávacích plánů.

Za odborné vzdělávání odpovídá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a většina odborných škol je veřejná a spravovaná regionálními úřady. Počáteční vzdělávání v rámci odborného vzdělávání probíhá ve školním prostředí, kde je kladen důraz na praktickou přípravu. Tato praxe se uskutečňuje ve školních dílnách, zařízeních pro praktický výcvik a také v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatelů. (CEDEFOP, 2016)

3.1.1 Hlavní vzdělávací cesty sekundárního odborného vzdělávání

„Hlavní vzdělávací cesty:

- 1 nebo 2leté učební obory (ISCED 2C) jsou určeny žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku nebo 9. ročník nedokončili úspěšně, mládeži se speciálními vzdělávacími potřebami a absolventům zvláštních programů základních škol. Vzdělávání, které má převážně charakter praktické přípravy, se ukončuje vykonáním závěrečné zkoušky a získáním osvědčení o závěrečné zkoušce. Osvědčení o závěrečné zkoušce však neopravňuje k pokračování v dalším vzdělávání na postsekundární či terciární úrovni. Absolventi těchto vzdělávacích programů vykonávají méně náročné manuální profese.
- Ve 2 až 3letých učebních oborech (ISCED 3C) získá žák kvalifikaci k dělnickým a obdobným povoláním. Vzdělávací program je zaměřen především na odborné předměty, i když všeobecným předmětům je věnováno nejméně 30 %. Významnou součástí výuky je odborná praxe. Příprava se ukončuje závěrečnou zkouškou a získáním výučního listu. Absolvent je připraven pro výkon kvalifikovaných činností v dělnických, administrativně-technických povoláních a ve službách, současně získává předpoklady pro

pokračování ve studiu na postsekundární úrovni (tzv. nástavbové studium, viz níže).

- Ve 4letých studijních oborech (ISCED 3A) jsou studenti připraveni ke vstupu na trh práce pro výkon odborných činností v technicko-hospodářských, ekonomických, zdravotnických, pedagogických a dalších profesích. Studium obsahuje minimálně 45% všeobecně vzdělávací složky, významnou součástí výuky je také odborná praxe. Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která je rovnocenná maturitě na gymnáziích (všeobecné vzdělávání ISCED 3A) a umožňuje absolventům pokračovat ve studiu na terciárním stupni škol.

Na post-sekundární úrovni:

- Nástavbové studium (ISCED 4A). Toto dvouleté nástavbové studium navazuje na tříleté učební obory. Podmínkou k přijetí ke studiu je vyučení v oboru stejného nebo příbuzného zaměření. Dvouletá nástavba je zakončena maturitní zkouškou. Absolvent je připraven jak ke vstupu na trh práce, tak může pokračovat v dalším studiu na terciární úrovni vzdělávání“ (CEDEFOP, 2012).

3.2 Obor stavebnictví

Stavební průmysl v České republice tvoří zásadní složku národního hospodářství a jeho význam lze přirovnat ke klíčovému pilíři, který podporuje ekonomický růst a má výrazný vliv na dynamický růst ekonomiky. Aktuálně přispívá stavebnictví 7 % HDP k celkové hodnotě vytvořené v ekonomice a poskytuje zaměstnání přibližně 9 % lidí pracujících v těchto odvětvích. (Svaz podnikatelů ve stavebnictví, 2007, s. 8)

Deník (2023) uvádí, že se v dnešní době bez stavebnictví neobejdeme. Ke všemu potřebujeme stavitele, stavaře. Nejžádanějšími obory pro vzdělávání jsou chemie, informační technologie a humanitní obory. Bez stavebnictví by bylo velmi obtížné provádět jakýkoli z těchto oborů. Stopy stavebnictví totiž lze spatřit doslova na každém rohu a stavebnictví je základem pro mnoho aktivit obyvatel.

„Stavebnictví je specializované a důležité odvětví ekonomiky, které má široký multiplikační dopad na celou řadu dalších odvětví, a je tak považováno za jeden z důležitých indikátorů vývoje ekonomiky. Toto odvětví je závislé na spoustě průmyslových oborů, které vyrábějí staviva, strojírenské a další výrobky. Také má vazby i na straně výstupů, neboť je dodavatelem stavebních děl pro výrobní i nevýrobní sféru, občany a další uživatele a působí na užití následných služeb spojených s údržbou stavebních děl. Stavebnictví je tak jedním z hlavních pilířů zajišťujících rozvoj ekonomiky. Rovněž ovlivňuje rozvoj území včetně vlivů na životní prostředí a vytváření podmínek pro podnikání v dalších hospodářských sektorech a odvětvích“ (MPO, 2021, s. 7).

Zájem o studium na stavebních fakultách má stále obtížnější podmínky. Tato situace se neprojevuje lépe ani na středních průmyslových školách, kde nadále dominují humanitní obory. Kromě toho získávání mladých lidí pro učební obory se zaměřením na stavebnictví je v současnosti velkým problémem, který můžeme označit za kritický. Tento stav platí především pro učňovské obory, které se zabývají stavařinou, např. zedník, tesař, klempíř atd. Stavebnictví je často vnímáno jako fyzicky náročná a málo společensky prestižní oblast. Proto je důležité podporovat stavební obory nejen ekonomicky, ale získávat i kvalitní pedagogy a mistry odborného výcviku. (Kurzycz, 2023)

4 Historie středního vzdělávání v Kadani

SOŠ Kadaň (1996, s. 8) uvádí, že až do počátku 19. století neexistovala v Kadani žádná škola, která by poskytovala vyšší vzdělání. Město Kadaň bylo koncem 18. století a na počátku 19. století postiženo několika vojenskými konflikty. Místní mládež, která toužila po vyšším vzdělání, musela cestovat do okolních měst, jako byly Doupov, Chomutov, Most nebo Slaný, nejbližše pro studenty byl Doupov, který i v tehdejší době byl vzdálený asi 20 km od města Kadaň. V roce 1803 se však díky úsilí městského magistrátu a obyvatel města podařilo založit první gymnázium v Kadani, které mělo své sídlo v bývalém konventu minoritského řádu. Toto gymnázium bylo provozováno piaristy.

Státní bankrot se uskutečnil v březnu 1811. Dále město zasáhl požár v říjnu 1811 a tyto události vážně zasáhly městskou pokladnu a znemožnily poskytnout gymnáziu a piaristům dostatečné finanční prostředky. Po dvanácti letech hospodářských obtíží bylo gymnázium v roce 1823 nuceno ukončit své působení. Činnost tohoto institutu výrazně ovlivnila intelektuální klima v Kadani, kde se vždy projevovala hluboká úcta ke vzdělání. Tato událost byla zvláště patrná po revolučních letech 1848-1849, které přinesly významné změny v celém rakouském císařství. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 9)

„Kadaň, která se v roce 1850 stala okresním městem, využila nových společenských podmínek po pádu metternichovského absolutismu k obnovení středního školství. V roce 1853 byla založena nižší reálná škola s třemi třídami a od 1. října 1870 byla rozšířena na čtyřtřídní nižší reálné gymnázium. V roce 1879 získala tato škola statut vyššího reálného gymnázia.

Kromě toho měli místní radní v roce 1862 úspěch při založení zemědělské školy, která obdržela statut středního školství v roce 1886. Zakládání a provoz těchto dvou škol byly pro město Kadaň, které v té době mělo pouhých šest tisíc obyvatel, nákladným podnikem. Pouze stavba nových školních budov v letech 1870 (pro zemědělskou školu) a 1872-1873 (pro gymnázium, dnes sídlo střední průmyslové školy stavební a obchodní akademie) stála více než 180 tisíc zlatých.

Obě střední školy významně přispěly k ambiciózním snahám městské rady v Kadani o zvýšení společenské prestiže města v druhé polovině 19. století. Během této doby byla v Kadani provedena řada významných projektů, jako zavedení vodovodního systému a kanalizace, stavba nového mostu přes řeku Ohří a výstavba několika velkolepých budov. Zvláště důležitým krokem bylo vybudování lokální železnice v roce 1903, která spojila Kadaň s důležitými železničními tratěmi vedoucími do Chomutova, Karlových Varů, Žatce a Plzně.

Kadaň se však, kromě těchto pokroků, udržela jako klidné a idylické venkovské město, což ji odlišovalo od moderních průmyslových center. Tato éra pokroku a stability v Rakousku-Uhersku byla narušena první světovou válkou, která zcela změnila situaci. Válečný konflikt, který skončil po Vánocích roku 1918, přinesl do Kadaně jednotky československé armády, které zajistily územní celistvost nově vzniklé Československé republiky“ (SOŠ Kadaň, 1996, s. 9).

Dále SOŠ Kadaň (1996, s. 10) uvádí, že obyvatelé Kadaně po bývalém Rakousku-Uhersku měli odpor vůči nové republice a nedostatečná reakce městských a vojenských vůdců na napjatou situaci vedly ke krátkému, ale násilnému střetnutí mezi vojáky a demonstrujícími občany na kadaňském náměstí 4. března 1919. Tato událost si vyžádala životy 25 lidí.

SOŠ Kadaň (1996, s. 10) zmiňuje, že vztahy mezi českými a německými obyvateli nebyly dobré a ideologie nacistického Německa, která v roce 1933 převzala vládu v sousedním Německu, silně ovlivnila obyvatele německy mluvícího pohraničí. Od 1. října 1938 do 8. května 1945 byla Kadaň součástí nacistického Německa. Cena, kterou za to místní obyvatelé zaplatili během války, byla vysoká, a následky toho se projeví i po válce, což některým lidem dodnes připadá nespravedlivé.

Doba po druhé světové válce představuje klíčový okamžik, který formoval naši současnou realitu. S touto dobou je spojeno i založení Střední průmyslové školy stavební. Přesné datum vzniku bylo 1. 9. 1951.

Gymnázium a SPŠS a OA v Kadani existují dodnes, Střední zemědělská škola v Kadani se 1. ledna 2014 spojila se Střední školou technickou, gastronomickou a

automobilní v Chomutově díky optimalizaci středních škol. Bohužel roku 2017/18 již nebyl otevřen poslední maturitní obor zaměřený na zemědělství. V dnešní době se v budově bývalé střední zemědělské školy nachází učebny pro učňovské obory, jako například zahradník/ce, zedník, kadeřník/ce či prodavač/ka.

4.1 Stavba budovy SPŠS a OA Kadaň (dříve reálného gymnázia)

„Nejprve došlo k odkoupení hostince "U anděla" a přilehlé části městských příkopů nacházející se na severní straně města, aby se získalo dostatečně prostorné místo pro budoucí stavbu. Poté přišel čas pro pana Karla Raaba, městského radního pověřeného městským zastupitelstvem výběrem zkušeného stavitele, který měl vypracovat plány budovy a dohlédnout na realizaci celého projektu. Tímto stavitelem se stal pan Martin Stelzer, stavební mistr pocházející z Plzně. Po schválení plánu městskou radou mohl začít proces výstavby.

Původní místo pro stavbu školní budovy bylo vybráno z několika důvodů. Nacházelo se na klidném místě, daleko od rušného náměstí a hluku uličního provozu. Leželo na zdravém, prostorném a nejvyšším místě v Kadani, což nabízelo výhody pro samotnou budovu. Průčelí gymnázia směřovalo na východ, zatímco boční křídlo s rýsovnami a učebnami bylo orientováno na sever, což bylo vhodné pro výuku.

Vzhledem k velké vzdálenosti mezi Plzní a Kadani nemohl pan Stelzer osobně dohlížet na stavbu. Proto byl pověřen stavebním správcem pan Gustav Funk, který se v této roli nedávno připojil k městskému týmu. Gustav Funk svěřenou úlohu zvládl s úspěchem“ (SOŠ Kadaň, 1996, s. 11).

První výkop byl proveden dne 14. února, ale vykopávání základů bylo složité. Kvůli různým vrstvám půdy bylo nutné prokopat základy do značné hloubky. Pod kamenitým povrchem bylo několik stop půdy bohaté na humus, až ve dvou sázích (3,79 metru) hloubky se objevila silná vrstva železné rudy, pod níž bylo naleziště šterku vhodného pro stavební účely. Spodní voda byla místy také přítomna, což vyžadovalo betonování základů ve všech rozích budovy. K tomu všemu se přidaly

nepříznivé povětrnostní podmínky v roce 1872, což zpomalovalo práce na vykopávkách. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 12)

V této obtížné době neopustili pan purkmistr a pan městský rada Karl Raab staveniště. Snažili se povzbudit pracovníky k práci, aby byla hotova co největší část práce před možnými dešti. Několikrát dokonce platili dělníkům za jejich noční práci, aby urychlili stavbu a ochránili ji před případnými dešti, což ušetřilo stavebnímu fondu nemalé finanční náklady. Tato situace nastala v noci z 24. na 25. dubna a z 28. na 29. června.

Oba pánové tehdy opouštěli staveniště teprve za úsvitu, plni hřejivého pocitu, že svému rodnému městu poskytli nepostradatelnou pomoc. Jejich úsilí bylo oceněno obecným uznáním a respektem ze strany spoluobčanů. Měli naději, že obyvatelé města jim projeví vděk.

Když byly překonány obtíže spojené s hloubením základů-většina z nich dosahovala do hloubky téměř tří sáhů a čtyř stop (6,95 metru) - samotná budova začala rychle růst. Její výška od země ke střešní římsě činí 13 sáhů a 4 stopy (25,92 metru). Zkušení odborníci chválili pečlivé vedení stavby a kvalitu provedení, což přičítali panu Funkovi, který poté převzal vedení mnoha dalších staveb ve městě, které se rychle rozvíjelo. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 13)

„S blížícím se dokončením stavby projevovalo místní obyvatelstvo stále větší nadšení a zájem. Někteří zámožní občané, jako například pánové Ehmig a Nittner, nabídli dokonce zdarma svou dopravu. Suchý podzim a neobvykle mírná zima umožnily pokračovat v pracích na lešení, a tak bylo možné stavbu zastřešit ještě před koncem roku 1872. Střechu následně osadil zručný tesařský mistr pan Tippmann“ (SOŠ Kadaň, 1996, s 13).

Na dokončení stavby, zejména co se týče vnitřních prací, byl vyhrazen rok 1873. Hotová budova okouzila svým provedením a vnitřním vybavením, které splňovalo moderní požadavky. Pokud jde o rozčlenění místností, detailní plány přízemí a obou pater jsou k nahlédnutí v archivu města Kadaň.

Podle SOŠ Kadaň (1996, s. 13) mělo vysvěcení budovy a její slavnostní předání proběhnout dne 4. října při příležitosti jmenin císaře Františka Josefa, což byl významný den pro všechny občany Rakouska. Místní obyvatelé měli v úmyslu přivítat studující mládež v novém objektu, aby tak vyjádřili svou trvalou lásku a oddanost k císařskému domu.

Obrázek 1. Hlavní budova SPŠS a OA Kadaň

Zdroj: Gymnázium Kadaň

4.2 Vývoj SPŠS a OA v Kadani do roku 1989

„Kadaň byla po 2. světové válce městečkem ležícím uprostřed ovocnářského kraje. Hornická činnost v nevelkých uhelných dolech v okolí zatím nedávala tušit, jaké změny těžební činnost Kadani i jejímu okolí přinese. Noví obyvatelé pohraničí, kteří nahradili odsunuté německé obyvatelstvo, přicházeli a mnozí opět brzy odcházeli, což výrazně ovlivňovalo zdejší život.

Počátkem 50. let však Kadaň začíná získávat na významu. Perspektivně se s ní počítá jako s centrem rozsáhlého hnědouhelného revíru, který je v dobových dokumentech ohraničen městy Sokolov a Most. Zřejmě tyto záměry ovlivnily i vznik nové střední školy v Kadani. Vyšší průmyslová škola stavební byla zřízena k 1. září 1951. Její

vznik ovšem tehdy neznamenal rozšíření počtu kadaňských středních škol, neboť současně došlo ke zrušení zdejšího gymnázia, jehož budovu i část profesorského sboru VPŠS převzala. Prvním ředitelem školy se stal učitel gymnázia Karel Žuček. Studium na škole zahájily dvě třídy 1.ročníku stavebního zaměření. O tom, že ještě v létě 1951 nebylo zcela jasné, jaké zaměření bude škola mít, svědčí nejen vzpomínky prvních studentů-mnohých ze Slovenska, ale i některé písemnosti, kde se objevuje i zmínka o VPŠ keramické. Nicméně škola se začala od počátku profilovat jako škola stavební. Blízkost hnědouhelných dolů a možná i uranových dolů v nedalekém Jáchymově a mohutně se rozvíjející těžba vedly k tomu, že již v roce 1954 se mění název školy na Průmyslovou školu hornickou v Kadani. V té době již byl ředitelem bývalý krajský školní inspektor Karel Sláma“ (SOŠ Kadaň, 1996, s. 15).

„V polovině 50. let se vážně uvažovalo o vybudování nové budovy průmyslové školy. Stávající školní budova nevyhovovala především výuce odborných předmětů. Chyběly řádné laboratoře, rýsovny, pastory pro kabinety. Školní budova zřejmě vykazovala známky značné zchátralosti a zanedbanosti“ (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2024).

Vážným problémem bylo i ubytování studentů. Zpočátku byli ubytováni přímo v budově školy, později se na internát přeměnil hotel Svoboda na náměstí. Jeho ubytovací kapacity však zase chyběly při zajišťování ubytování "činitelů ústředních orgánů" i stále se zvyšujícího počtu "montérů" i při očekávaném přílivu turistů. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 28)

„Pro budovu nové průmyslové školy byl vybrán prostor dnešní ulice Pionýrů pod Svatým vrchem, zatímco stávající školní budova se měla přeměnit na domov mládeže. Součástí nového areálu měly být i byty pro učitele. Nicméně ani pádné argumenty tehdejších kadaňských činitelů o výjimečnosti kadaňské průmyslové školy nevedly ke zdárnému dokončení projektu.

Velkým problémem v této době byla stabilita pedagogického sboru. Učitelé přicházeli mnohdy zřejmě i nedobrovolně-pobyli rok, dva a dělali vše možné pro svůj návrat do vnitrozemí. Citelným problémem byla především absence interních učitelů, stavebních inženýrů. K 1. 9. 1957 mění ministerstvo školství opět název školy, tentokrát na průmyslovou školu stavební“ (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2024).

V roce 1958 je odvolán z funkce ředitel Karel Sláma a novým ředitelem se stal Ing. Bohuslav Vodička, který před příchodem do Kadaně působil mimo jiné v letech 1954-55 jako asistent na ČVUT v Praze. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 14)

„Počátkem 60. let prožívá škola další změny. Řízení přechází z KNV v Karlových Varech na KNV v Ústí nad Labem. Opět se mění název, nyní na střední průmyslovou školu stavební. V roce 1961 se novým ředitelem stává Ing. arch. Vladimír Cejnar. K 1. 9. 1964 měla SPŠS 10 tříd denního maturitního studia, 6 tříd večerního studia a 1 třídu externích studentů. V té době došlo dočasně k rozšíření SPŠ o učňovskou školu s učebními obory zedník a instalatér. Tyto kroky souvisely se snahou tehdejšího KNV v Ústí nad Labem o likvidaci SPŠ v Kadani. Pedagogický sbor sice stále nepatřil k nejstabilnějším, ale již zde byla poměrně početná skupina kantorů, pro které nebyla Kadaň cizím městem, ale místem, kde spolu s prací našli i svůj nový domov“ (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2024).

Ve školním roce 1963-64 byl internát školy přestěhován do nové budovy Domova mládeže ve Fibichově ulici. Ten slouží k ubytování studentů ze vzdálenějších míst dodnes. Události roku 1968 a následné období normalizace se pochopitelně nevyhnuly ani osudům školy. Ředitel Cejnar byl v srpnu 1970 odvolán z funkce a po několika měsících přeložen na SPŠ stavební do Děčína“ (SOŠ, 1996, s. 15).

Do vedoucí funkce byl zvolen Zdeněk Kundrt, který funkci ředitele zastával až do svého odchodu do důchodu v roce 1985. Zdeněk Kundrt působil na škole už od roku 1953. V 70. letech počty žáků prudce rostou. Souvisí to s přílivem nového obyvatelstva do regionu, kde nachází zaměstnání v giganticky se rozvíjícím energetickém průmyslu. Rostoucí potřeba nových učebních prostor vedla konečně ke schválení a realizaci přístavby tzv. nové budovy, přistavěné k budově stávající v letech 1975-78. Součástí přístavby byla i nová tělocvična. (SOŠ Kadaň, 1996, s. 15)

„V roce 1978 byl na SPŠ zřízen nový studijní obor-Technická zařízení budov. V 80. letech překročil počet studentů denního studia pět set. Vedle 17 tříd denního studia probíhalo do konce 80. let i studium dálkové a večerní.

Ve školním roce 1982-83 zahájili na škole studium oboru pozemní stavitelství studenti z rozvojových zemí. Do konce roku 1992, kdy maturoval poslední ročník,

zde získala odborné vzdělání řada mladých lidí převážně z Afriky a Asie“ (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2024).

Nejpočetněji byli zastoupeni studenti z Angoly, Etiopie, Afghánistánu a Laosu, ale byli mezi nimi studenti z Guiney-Bissau, Madagaskaru, Seychelských ostrovů a dalších exotických zemí (SOŠ Kadaň, 1996, s. 17).

Po odchodu ředitele Kundera do důchodu se stává ředitelem dosavadní zástupce ředitele Ing. Jan Červený. Ten stál v čele školy až do podzimu roku 1991. Posledním a nyníjším ředitelem je PaedDr. Zdeněk Hrdina, kterému v dubnu 2024 končí volební období a chystá se do zaslouženého důchodu.

4.3 Vývoj SPŠS a OA Kadaň po roce 1989

SPŠS a OA v Kadani čelila po pádu komunistického režimu v roce 1989 obtížnému období adaptace na nové společenské podmínky. V roce 1991 došlo k významnému odlivu učitelského personálu, kdy mnozí pedagogové využili příležitosti mimo školní prostředí a stali se úspěšnými ve stavebním průmyslu, jako projektanti a podnikatelé, nebo našli uplatnění ve veřejných funkcích. S nástupem školního roku 1991-92 byl ředitel Ing. Jan Červený odvolán a vedení školy převzal PaedDr. Zdeněk Hrdina, jenž byl do funkce jmenován na základě konkursu od 1. dubna 1992. Situaci ztížil pokles zájmu o technické studijní obory, což nebylo omezeno pouze na stavební obor, a narůstající konkurence od nově vznikajících škol v regionu, stejně jako logistické problémy spojené s dojížděním studentů z odlehlých oblastí. (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2024)

SPŠ stavební a OA Kadaň (2024) uvádí, že reakcí na tyto apely se škola rozhodla pro restrukturalizaci svých studijních programů. Zatímco tradiční studijní obory jako Pozemní stavitelství a Technická zařízení budov si zachovaly své místo, škola rovněž rozšířila svou nabídku o výuku v oblasti ekonomie, čímž reagovala na změny v sektoru stavebnictví a podnikání. Od září 1993 byl zahájen nový čtyřletý studijní obor Obchodní akademie a následující rok byl představen obor Managementu stavebnictví se zaměřením na asistenci podnikatelů. V této době také došlo k

oficiální změně názvu školy na Střední odborná škola Kadaň a byla rozvíjena spolupráce s dalšími stavebními školami, zejména s SOU Na Moráni v Chomutově, což přispělo k zlepšení odborné praxe studentů.

Podle SPŠ stavební a OA Kadaň (2024) se škola stala členem Asociace středních průmyslových škol a zaměřila se na modernizaci školní infrastruktury, včetně investic do moderních učeben, laboratoří a sportovních zařízení, což studentům umožnilo lepší přístup k moderním vzdělávacím nástrojům a technologiím. Škola se také aktivně zapojila do různých projektů a soutěží a podporovala sportovní a kulturní aktivity mezi studenty. Součástí snah o zlepšení školního prostředí byly i rozsáhlé opravy a modernizace budov, s cílem zvýšit kvalitu výuky a celkově přispět k estetickému a kulturnímu rozvoji studentů.

Škola se také aktivně zapojovala do mnoha projektových aktivit, včetně účasti na soutěži nazvané Projektování se SPIRIT programem. Velký důraz byl kladen na sport a tělesnou výchovu, které byly považovány za klíčové prvky školního programu, což se odráželo v rekonstrukci sportovních zařízení a bohaté nabídce aktivit spojených s mimoškolním sportem. Současně probíhala komplexní obnova a modernizace školních prostor, včetně oprav fasád a aktualizace technického zázemí, jako jsou výměňkové stanice. Důležitým úkolem bylo také zajistit stabilní a vysoce kvalifikovaný učitelský tým, přičemž zvláštní pozornost byla věnována kulturnímu a estetickému rozvoji žáků. (SOŠ, 1996, s. 27)

5 Základní charakteristika SPŠS a OA Kadaň

„Zřizovatelem školy, jejíž plný oficiální název je Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kadaň, Komenského 562, příspěvková organizace, je Ústecký kraj. Škola provozuje svou činnost ve školní budově v Kadani, Komenského ulici 562. Budova je majetkem Ústeckého kraje.

Ve školním roce 2022/23 byly na škole vyučovány 4 čtyřleté obory vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Jednalo se o obory 36-47-M/01 Stavebnictví (Pozemní

stavitelství), 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání (Management ve stavebnictví), 63-41-M/02 Obchodní akademie a 36-45-M/01 Technická zařízení budov.

Ve školním roce 2022/2023 měla škola k dispozici 12 kmenových učeben, 15 odborných učeben, 5 učeben pro výuku ve skupinách, 2 tělocvičny, posilovnu i dílny pro výuku odborné praxe. Potřebám vzdělávání žáků sloužily dílny pro výuku odborné praxe, laboratoře pro výuku chemie, fyziky a stavebních materiálů, učebny výpočetní techniky se standardním vybavením, rýsovna a písárna, učebny pro výuku odborných předmětů oborů SPŠ stavební a učebna pro výuku ekonomických předmětů, které jsou vybaveny audiovizuální technikou. Učitelům jsou k dispozici kabinety vybavené standardním způsobem, 4 kanceláře pro vedení školy a administrativní pracovníky, aula, sborovna, údržbářská dílna, skladové prostory. Všechny kabinety jsou vybaveny počítači s možností přístupu na internet. Vybavení kabinetů však neodpovídá současným potřebám. Ve škole funguje žakovská a učitelská knihovna.

V rámci finančních možností školy pokračovalo úsilí o dovybavení a modernizaci školy. Průběžně se pořizují především audiovizuální pomůcky, výpočetní technika a moderní počítačové programy pro výuku odborných předmětů. Pozitivní přínos pro modernizaci výuky měly prostředky, které škola získala na modernizaci výuky informačních technologií od ČEPS. Významný přínos pro zlepšení výuky odborných předmětů měly v nedávné minulosti také dotace od Města Kadaň, které byly využity na nákup učebních pomůcek a také zlepšení IT vybavení. Žáci pod vedením pedagogů vytvořili pro město i podniky v regionu několik návrhů na oživení městského centra v MPR i návrhy na úpravy podnikových areálů.“ (Výroční zpráva, 2023)

5.1 Nové vybavení školy

„V roce 2006 byla dokončena investiční akce-výměna oken. V letech 2009-11 probíhala na škole investiční akce financovaná ÚK „SPŠS a OA Kadaň – Reko budovy a bezbariérové řešení“, jejímž cílem bylo mimo jiné zajistit bezbariérovost školní budovy, vybudování nového sociálního zázemí tělocvičen, rekonstrukce

školnického bytu i vybudování nové posilovny a nových kabinetů a tříd v nástavbě nové budovy. Škola tak získala nové učebny v 5. nadzemním podlaží tzv. nové budovy, přibyla nová sociální zařízení, včetně WC pro osoby se zdravotním postižením, nové prostory pro kabinety. Byl zřízen bezbariérový vstup pro vozíčkáře a vybudovány výtahy, což umožní ve škole studovat i žákům se sníženou pohyblivostí. V roce 2016 byla provedena výměna střešní krytiny na tzv. staré budově školy. V dubnu 2022 byla zahájena oprava fasády historické budovy školy. Dokončena byla v září 2022. V tomto školním roce byly zpracovány stavební záměry na stavební úpravy budovy školy“ (SPŠ stavební a OA Kadaň, 2023).

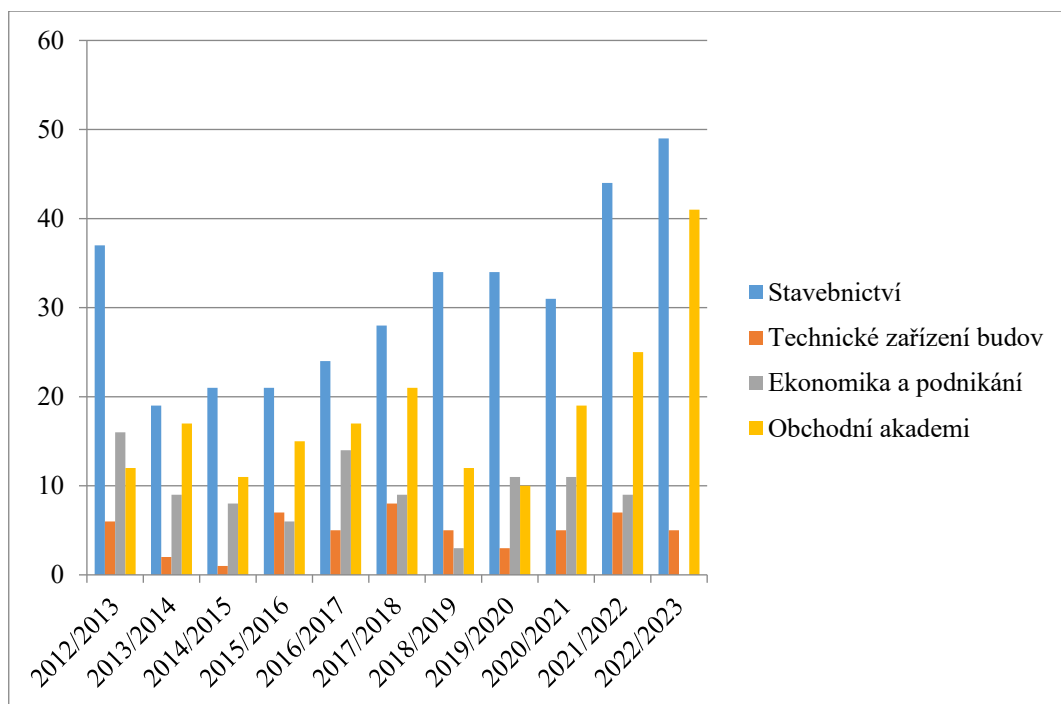
5.2 Vývoj v přijetí počtu žáků v období deseti let

SPŠS a OA Kadaň má kapacitu 480 žáků, bohužel zatím se stále nedaří tuto kapacitu naplnit z důvodů nezájmu žáků o obor. V grafu je zřetelně vidět, kolik žáků bylo přijato na určité obory školy v období deseti let. Z grafu je patrné, že zájem o studium Stavebnictví i Obchodní akademie má stoupající tendenci. Je to samozřejmě dáno i tím, že od roku 2021 nastupují silné ročníky. Tento trend by měl být až do roku 2026. Se stejným navýšením počtu žáků se bude počítat i pro rok 2024, jelikož deváté ročníky základních škol opouští ještě větší počet žáků než v roce 2023. Tímto si dovoluji konstatovat, že v roce 2026 by mohla být kapacita školy naplněna. Pro školu bude určitě zavazující přijmout více odborných učitelů a připravit nové učebny pro studenty.

Dle grafu vyčteme, že je stále nízký zájem o obor Technické zařízení budov a Ekonomika a podnikání. Ve školním roce 2023/24 se díky nízkému počtu uchazečů neotevřel obor Ekonomika a podnikání a uchazeči o obor Technické zařízení budov byli převedeni na obor Stavebnictví.

Výsledky jsou analyzovány podle výročních zpráv SPŠS a OA v Kadani.

Graf 1: Počet přijatých žáků v letech 2012-2023

Zdroj: Vlastní, 2023

6 Motivace

„Motivace je souhrn hypotetických činitelů, které podněcují, usměrňují a energetizují chování jedince. Aktivizující intrapsychický proces vycházející z vnitřní pohnutky (potřeby) či z vnějšího popudu a následně objasňující příčiny a cíle chování a činnosti“ (Ilustrovaná encyklopedie, 1995).

„Motivace je jedním z nejdůležitějších faktorů, který ovlivňuje výkonnost a schopnost dosahování našich cílů“ (StudyHub, 2024).

„Každý z nás má touhu ve svém životě něčeho dosáhnout. Chceme vědět, že jsme dosáhli něčeho důležitého, hodnotného, kvalitního nebo smysluplného. Být motivováni ke splnění našich cílů znamená, že jsme schopni zlepšit naše sebevědomí, zlepšit naši sebekázeň, dát si příklad toho, čeho můžeme dosáhnout, vyzvat sami sebe k tomu, abychom překročili naše vnímané limity, odměnit se za dosažení našich cílů. Užívejme si uznání nebo výhod spojených s dosahováním našich cílů. Čím více jsme schopni dosáhnout, tím sebevědomější se stáváme. Čím sebevědomější se pak staneme, tím více jsme schopni dosáhnout. Opak se může stát, pokud se nám nepodaří splnit naše cíle. Pokud něčeho nedosáhneme, můžeme zaznamenat pokles v úrovni sebevědomí, což může mít dopad na naši motivaci zkusit to znovu“ (Personal Confidence & Motivation, 2010, s. 11).

Podle Plamínka (2015, s. 16) slouží motivace k tomu, aby lidem pomohla adoptovat pozitivní postoj vůči určitým činnostem nebo způsobům chování bez použití násilí. Termín "motivace" se využívá jak pro označení procesu, tak pro popis jeho efektu – to znamená, že někdo ovlivňuje druhého určitým způsobem, ale také to, že tento vliv vede k existenci zmíněného pozitivního postoje.

6.1 Motivace ke studiu střední školy

Studium na střední škole má mnoho výhod a přínosů, které připravují jedince na jejich budoucí kariéru a životní úspěch. Je mnoho důvodů, proč je studium na střední škole důležité. Vzdělání a v neposlední řadě i dovednosti jsou velmi důležitým

aspektem pro úspěch v budoucí kariéře a pro osobní rozvoj každého žáka. Střední škola připravuje žáky na další stupeň vzdělávání, jako jsou vysoké školy nebo vyšší odborné školy. Získáním maturitního vysvědčení otevírá dveře k dalším možnostem vzdělávání a kariérnímu růstu. Absolvování střední školy zvyšuje šance na získání zaměstnání a lepší placené práce. Mnoho zaměstnavatelů vyžaduje minimálně středoškolské vzdělání pro vstup na pracovní trh.

„Střední škola je pro dospívající čas, aby se naučili cenné dovednosti pro život od vrstevníků a profesionálů. Školní dny naplňují čas zábavou, informačními aktivitami a připravují dospívající na svět práce. Existuje mnoho důvodů, proč je středoškolské vzdělání důležité, ale především je prostředkem k dosažení dlouhodobých cílů a pocitu hrdosti na úspěch“ (Love to know, 2024).

Během studia na střední škole studenti budují sociální dovednosti a učí se spolupracovat s ostatními, efektivně komunikují se svými pedagogy a spolužáky a řeší různé problémy. Tyto dovednosti jsou důležité jak v osobním, tak i v profesním životě.

6.2 Výběr střední školy

Zájem o zvolený obor výrazně zvyšuje pravděpodobnost, že se na zvolenou školu žák dostane a že na ní uspěje. Hlásit se na školu s nechutí, nebo dokonce s odporem není úplně to nejlepší řešení. Lepší rozhodování je u jedince, který už si nějakou tu činnost vyzkoušel. Určitě je dobře, když má možnost pracovat v programu na výstavbu domů, či navrhovat byty, ale ještě více se zapojí do činnosti, když si sám zkusí pracovat s maltou a cihlou nebo navštíví truhlářskou dílnu na výrobu nábytku. Někteří žáci už na základní škole vědí, kam se bude ubírat jejich směr studia. (Mertin, 2000, s. 26).

Podle Mertina (2000, s. 27) bude zvládnutí požadavků vyžadovat značné úsilí a množství času. Jsou samozřejmě velké rozdíly mezi jednotlivými školami a žáky, nicméně pro většinu znamená studium na střední škole omezení volného času, a samozřejmě i jejich zájmů.

„Položme si otázku, proč chcete jít studovat, co vás k tomu rozhodnutí vede?“

- rodiče rozhodli,
- nechce se vám jít pracovat,
- chcete mít ještě prázdniny,
- chtěli byste vykonávat povolání, k němuž je vzdělání bezpodmínečně nutné,
- když budete mít maturitu, najdete spíš zaměstnání,
- když budete mít maturitu, budete mít větší příjem,
- máte slušné známky, tak co byste měli dělat jiného než jít studovat,
- škola vás docela baví,
- zatím jste o tom nepřemýšleli“ (Mertin, 2000, s. 27).

6.2.1 Studijní výsledky a předpoklady

Studijní výsledky na základní škole jsou důležitým faktorem pro přijetí na střední školu či gymnázium. V dnešní době se stále žákům 8. a 9. tříd základní školy vštěpuje, aby při jejich studijních výkonech zabrali, protože se jejich vysvědčení z těchto ročníků započítává do bodové škály pro přijetí na střední školy.

Je logické, že uchazeč, který má zálibu v manuálních činnostech a soustavné učení ho nebaví, se nebude hlásit na gymnázia nebo lycea. Ba naopak vybere si střední odborné učiliště nebo střední odbornou školu, která jeho obor nabízí a o který se on sám zajímá.

6.2.2 Informace o škole

Základní informace si většinou každý žák před podáním přihlášek zjistí sám nebo mu pomůžou jeho rodiče. Prvotní informace získá z webových stránek školy, na kterou se chce přihlásit. Některé školy vysílají své zástupce z řad pedagogů na základní školy. Prezентují své školy a ukazují žákům devátých ročníků své obory, úspěchy a projekty, kterých se mohou žáci zúčastnit.

Střední školy pořádají dny otevřených dveří. Žáci 9. ročníků se mohou podívat po celé škole a zjistit informace, které jim ještě nebyly vysvětleny.

V našem regionu se pořádá tzv. „Veletrh vzdělávání“. Pravidelně každý rok v listopadu v chomutovské sportovní hale vystavují střední školy své stánky a zástupci vyslaných škol prezentují zájemcům svou školu. Vzhledem k tomu, že Kadaň má blízko i ke Karlovarskému kraji, jsou žáci 9. ročníků z kadaňských základních škol vysláni do Ostrova, přímo do budovy střední průmyslové školy, kde se prezentují školy z Karlovarského kraje. Projekt se nazývá „Kam po ZŠ“. SPŠS a OA se prezentuje i na veletrhu v Lounech a v Žatci.

6.2.3 Pomoc při výběru školy

Při výběru školy se žáci obrací na ty nejbližší. Ovšem existují také instituce, které jsou zřizované proto, aby pomohli žákovi vybrat správnou střední školu.

Každá škola má svého výchovného poradce, který se žáky pracuje a dokáže doporučit nejlukrativnější variantu pro studium. Výchovný poradce také získává různé informační materiály a je nejvíce informován o všech typech středních škole v nejbližších městech daného regionu. Dále poradí při vyplnění přihlášek. V tomto roce odpadla výchovnému poradci spousta práce, protože nemusí shromažďovat různé dokumenty od žáků, nemusí psát odvolání a nemusí řešit podání zápisového lístku, protože rok 2024 je průlomový v online přihláškách.

Někdy je potřeba důkladnější pohled a rozbor jedince, proto jsou k dispozici pedagogicko-psychologické poradny, které jsou v každém větším městě. Nevýhoda poraden je dlouhá čekací doba na schůzku. Na určité schůzky se čeká i déle než půl roku.

Své služby nabízí i úřady práce, kde jsou zřizována informační a poradenská střediska pro volbu povolání. (Mertin, 2000, s. 38)

V době elektroniky a internetu samozřejmě nesmím opomenout různé online testy pro volbu povolání či školy. Např. <https://zkouskaosobnosti.cz/kam-dal.html>.

6.2.4 Přijímací zkoušky pro školní rok 2024/2025

V roce 2024 poprvé podávají rodiče a žáci přihlášky elektronicky (digitálně). Mohou samozřejmě i papírovou metodou, jak bylo zvykem do roku 2023. Rodiče se zaregistrují přes bankovní identitu nebo identitu občana na Dipsy.cz. Uchazeč sestaví 3 školy podle priority a vyplní do systému. Do systému také nahraje svá vysvědčení. Některé základní školy svým žákům vytisknou celkovou tabulku s výsledky svého studia na základní škole. Uchazeč také do systému může nahrát své výborné výsledky z různých olympiád, soutěží. Pro některé obory je důležité navštěvování zájmových útvarů jako například sportovní kluby, hraní na hudební nástroj, zpěv ve sboru.

Důležitým aspektem při sledování přijatelnosti žáků na střední školy je počet přihlášených a počet přijatých žáků. Jestliže jsme se v Učitelských novinách dočetli, že počet přihlášených na střední školu byl 300 a přijali jich pouze 30, tak víme, že šance na přijetí bude malá. Vzhledem k tomu, že je to uchazečova vysněná škola, tak ji zapíše na první místo. Na druhé místo uvede další oblíbenou školu a na 3. místo školu, která má velkou kapacitu a nebo se hlásí méně zájemců. Třetí škola je ta poslední v radě, na kterou se žák hlásí a měla by být zároveň i ta, kam žáka určitě přijmou, když na prvních dvou neuspěje.

Tento rok jsou přihlášky a veškerá agenda s nimi související čistě v režii středních škol. Zákonnému zástupci žáka je zaslán na email potvrzení od školy, že online přihláška dorazila v pořádku. Čtrnáct dní před přijímacími zkouškami přijde zákonnému zástupci email o konání přijímacích zkoušek. Některé školy píší přímo email zákonnému zástupci uchazeče, jiné odkazují, že má zprávu v Dipsy (Digitální přihlašovací systém).

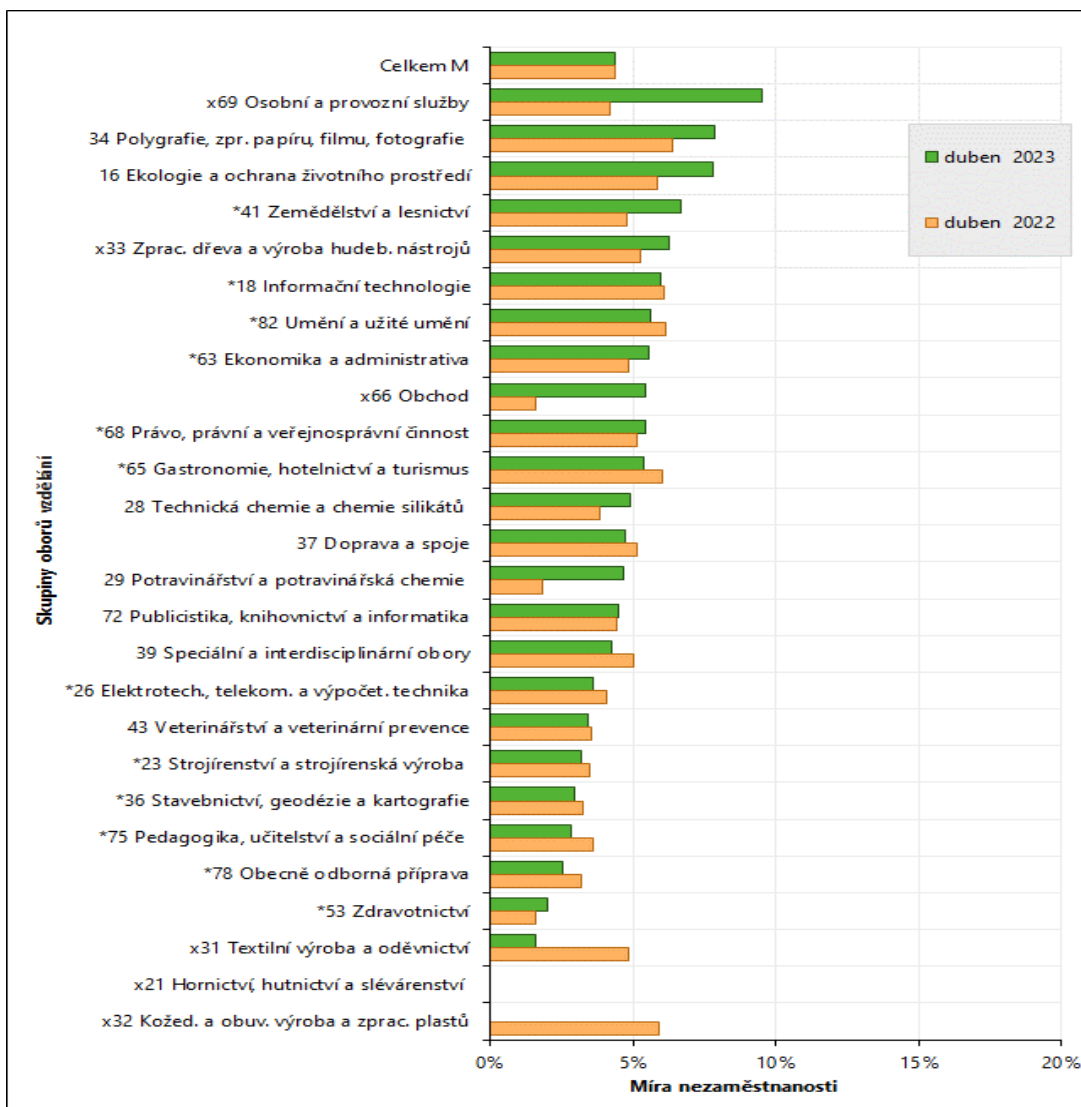
SPŠS a OA minulý rok přijala všechny své přihlášené uchazeče, právě pro svou velkou kapacitu. Z tohoto hlediska doporučuji rodičům a žákům z chomutovské oblasti, aby určitě uvažovali o zapsání této školy na svoji online přihlášku.

6.3 Průzkum trhu práce

Klíčová je také aktuální informovanost, jaká bude situace na trhu práci, když vystuduje určitý obor. Proto je důležité sledovat vývoj nezaměstnanosti absolventů.

V dubnu 2023 dosáhla míra nezaměstnanosti mezi absolventy středních odborných škol s maturitou (kategorie M) hodnoty 4,4%, což odpovídá stejné míře nezaměstnanosti zaznamenané v dubnu 2022. Celkový počet nezaměstnaných absolventů v této kategorii v dubnu 2023 byl 1 417. Je důležité poznamenat, že mnoho absolventů této skupiny pokračuje ve studiu, což ovlivňuje celkovou míru nezaměstnanosti. Navíc zavedení společné části maturitní zkoušky má vliv na tuto statistiku, neboť ti, kteří tuto zkoušku nesplní, nejsou v této statistice zahrnuti. (NPI, 2024)

Graf 2: Nezaměstnanost oborů vzdělávání

Zdroj: NPI, 2024

Z grafu vyčteme, že nezaměstnanost v oboru Stavebnictví se pohybuje kolem 3% a v Ekonomice a administrativě kolem 5%. Studium obou oborů na SPŠS a OA je lukrativní, protože nezaměstnanost po vystudování je velmi nízká a studenti mají uplatnění na trhu práce.

6.4 Proč studovat SPŠS a OA Kadaň?

Studium na SPŠS a OA Kadaň nabízí řadu výhod a příležitostí, které mohou studentům otevřít dveře k úspěšné budoucnosti. Je velké množství absolventů, kteří se výborně realizovali na trhu práce. Z některých jsou úspěšní podnikatelé, jiní dostudovali vysokou školu a pracují ve stavebním průmyslu na vysokých postech. Nejvýznamnějším absolventem je bývalý rektor ČVÚT v Praze prof. ing. Petr Konvalinka, CSc.

Střední průmyslová škola stavební nabízí studentům možnost získat teoretické a praktické dovednosti v oblasti stavebnictví, které jsou vysoce ceněné na trhu práce. Studenti se učí aplikovat teoretické znalosti v praxi, což jim poskytuje přednost při hledání zaměstnání po absolvování.

Nejvýznamnější firmy, s kterými škola spolupracuje, jsou HELUZ cihlářský průmysl v. o. s, Velux Česká republika, s.r.o., Wienerberger-cihlářský průmysl, a.s., SWIETELSKY stavební s.r.o., DEK a.s., ÚRS CZ a.s. a TEMA Klášterec nad Ohří. (Výroční zpráva, 2023)

Obchodní akademie nabízí široké spektrum předmětů zaměřených na ekonomiku, podnikání a management. To umožňuje studentům získat komplexní vzdělání, které mohou využít v různých oblastech podnikatelského sektoru nebo samozřejmě pokračovat ve studiu na vysokých školách ekonomických.

Absolventi těchto oborů mají vysokou zaměstnatelnost díky praktickým dovednostem a specializovaným znalostem, které získají během studia. Stavebnictví a obchod patří mezi odvětví s pravidelně vysokou poptávkou po kvalifikovaných pracovnících.

Studium SPŠS a OA poskytuje pevný základ pro další vzdělávání na vyšších odborných školách nebo univerzitách. Absolventi mohou pokračovat v rozvoji své kariéry a specializovat se na konkrétní oblasti v rámci stavebnictví nebo obchodu. Samozřejmě, že se někteří studenti vydají úplně jinou cestou.

SPŠS a OA Kadaň často spolupracují se zaměstnavateli a nabízí studentům možnosti stáží a praktických zkušeností přímo v pracovním prostředí, což je cenné pro profesní rozvoj.

Podle SPŠ stavební a OA Kadaň (2023) byla SPŠ stavební a Obchodní akademie Kadaň přijata jako první střední škola v České republice za partnera v NÁRODNÍM CENTRU STAVEBNICTVÍ 4.0. Ředitel školy se pravidelně účastní zasedání představenstva NCS 4.0 včetně setkání s ministry vlády ČR (např. debata s místopředsedou vlády pro digitalizaci a ministrem pro místní rozvoj PhDr. Ivanem Bartošem, Ph.D.) a Fóra stavebnictví 4.0 na téma Výzkum, vývoj a inovace ve stavebnictví za účasti ministryně pro vědu, výzkum a inovace ČR Mgr. Heleny Langšádlové.

Škola se podle finančních prostředků snaží zajistit dobré studijní podmínky pro své studenty všech oborů. Bohužel někdy peníze hrají významnou roli v technologickém zařizení školy.

Dalším aspektem, proč studovat tuto školu, je její jedinečnost. V celém okrese Chomutov je pouze tato škola s oborem Stavitelství a Technické zařízení budov. Tyto obory jsou vzácné i v Ústeckém kraji, protože se studují pouze na dvou středních školách v tomto regionu.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Vlastní šetření

7.1 Charakteristika místa šetření

Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie Kadaň se nachází v ulici Komenského čp. 562. Zřizovatelem je Ústecký kraj. Školu v dnešní době navštěvuje celkem 286 žáků. Výpočet jsem stanovila z výroční zprávy ze školního roku 2022/23. Obor Stavitelství a Technické zařízení budov je jediným v celém chomutovském okrese. Obor Technické zařízení budov otevírají pouze dvě střední školy v Ústeckém kraji a celkem 11 v celé ČR. Obor Stavitelství otevírají také pouze dvě střední školy v Ústeckém regionu a celkem 19 v celé ČR. To je důležité sdělení pro budoucí uchazeče. Mají jedinečnou příležitost studovat obor, který se otevírá na tak málo středních školách.

7.2 Dotazníkové šetření

Podle Dismana (2018) představuje dotazníkové šetření metodiku získávání dat v terénu, kdy informace jsou shromažďovány písemně skrze soubory otázek v dotaznících. V moderní době se setkáváme jak s tradičními papírovými, tak s elektronickými dotazníky, které jsou dostupné online.

7.2.1 Realizace dotazníkového šetření

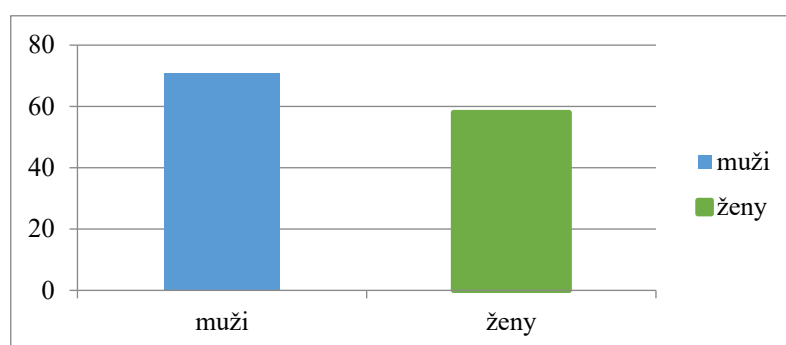
Výzkumné šetření probíhalo formou dotazníku, který je anonymní a obsahuje celkem 10 otázek. Dotazníkové šetření bylo realizováno v období od září 2023 do října 2023 během výuky. Dotazníky byly žákům dodány v tištěné podobě. Dotazník byl rozdán všem studentům SPŠS a OA Kadaň. Bohužel ne všichni ho vyplnili. Celkem dotazník vyplnilo 129 respondentů. Někteří neměli zájem dotazník vyplňovat, a někteří studenti se v tomto termínu nedostavili do školy. Dotazníky jsem osobně

předala Ing. Vágnerové, která je ve svých vyučovacích hodinách rozdala svým žákům. Tam, kde Ing. Vágnerová nevyučuje, pomohly s dotazníky některé její kolegyně. V dotazníku jsou použity otázky uzavřené.

7.2.2 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Otázka 1. Jste muž / žena?

Graf 3.

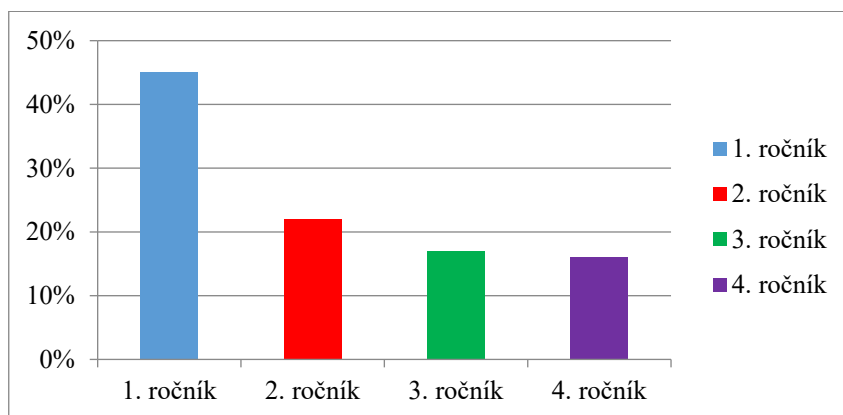

Zdroj: Vlastní

Stav pohlaví je na škole vyvážený. V procentech je 55 % mužů a 45 % žen. Převažují tedy muži, ale pouze o 10 %. Toto šetření je dáno také tím, že obor Stavitelství převážně studují muži a ekonomické obory převážně ženy.

Otázka 2. Jaký ročník aktuálně studujete?

Graf 4.

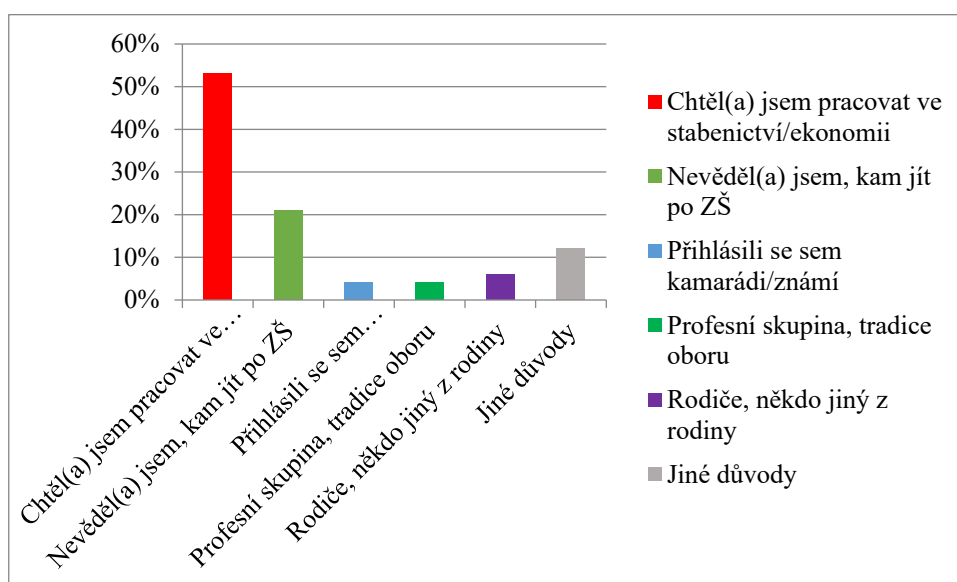

Zdroj: Vlastní

Tento graf nám ukazuje, že nejvíce respondentů bylo z prvního ročníku. Skutečnost je dána tím, že ve školním roce 2023/24 bylo přijato nejvíce žáků. I z tohoto grafu je vidět stoupající tendence přijatých žáků na SPŠS a OA Kadaň.

Otázka 3. Proč jste si vybral(a) svůj studijní obor?

Graf 5.

Zdroj: Vlastní

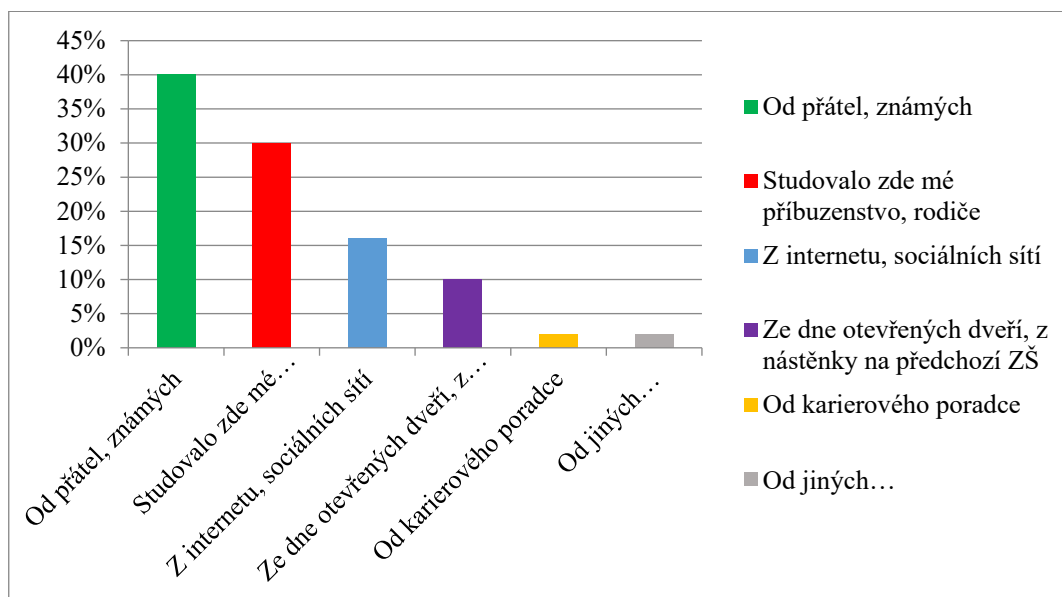

Je patrné, že nejvíce respondentů si vybralo školu, kde se po dostudování budou moci realizovat v oboru, který je zajímavý. Zarážející je, že 21 % dotázaných nevědělo, na kterou školu si mají podat přihlášku. V jiných důvodech respondenti nejvíce uváděli, že se nedostali na školu, kterou měli na prvním místě, tudíž SPŠS a OA pro ně byla poslední volba. 3 dotázaní přešli z jiné střední školy. Nejčastějším důvodem, který účastníci šetření uvádějí, je jejich zájem pracovat ve stavebnictví nebo ekonomice. To může znamenat, že si vybrali svůj studijní obor na základě svých osobních zájmů a kariérních ambicí. Malý podíl žáků uvádí, že si vybrali svůj studijní obor, protože se sem přihlásili přátelé nebo známí. Je to důsledek sociálního vlivu nebo doporučení ze strany kamarádů. Někteří uvádějí profesní skupinu nebo tradici oboru jako důvod volby svého studijního oboru. To znamená, že někteří respondenti chtěli pokračovat v rodinné tradici nebo vstoupit do profesní skupiny s velkým společenským uznáním. Značný podíl dotazovaných uvádí, že nebyli přijati na svou prioritní školu jako důvod volby svého studijního oboru. To znamená, že někteří museli přehodnotit své plány a vybrat si jiný obor nebo školu.

Celkově lze z těchto výsledků vidět, že motivace pro volbu studijního oboru může být velmi různorodá, přičemž někteří respondenti se řídí svými osobními zájmy a ambicemi, zatímco jiní mohou být ovlivněni okolními faktory, jako jsou rodina, přátelé nebo dostupnost školy, v neposlední řadě neměli jinou možnost.

Otázka 4. Jak jste se dozvěděl(a) o svém studijním oboru?

Graf 6.

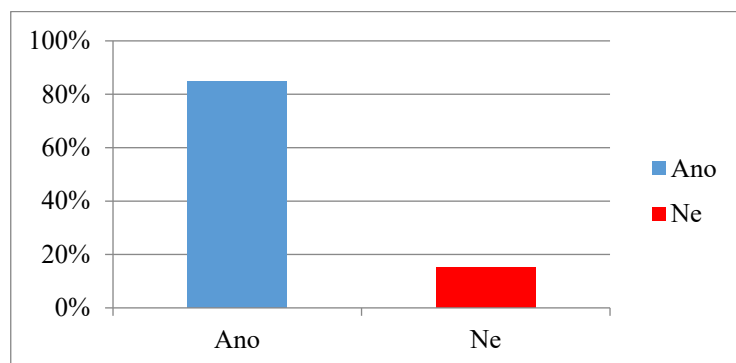

Zdroj: Vlastní

Nejvíce žáků (40 %) se o škole dozvědělo od známých nebo od svých přátel. Velké množství žáků (30 %) si vybralo školu díky dobré zkušenosti svých rodičů nebo příbuzných. Celkem 16 % dotázaných se informovalo přes internet nebo sociální sítě. V dnešní době hraje velkou úlohu při výběru školy právě internet, kde si žáci mohou prohlédnout i virtuální prohlídku celé školy, aniž by školu navštívili. 10 % respondentů se rozhodlo po návštěvě školy při dnu otevřených dveří, velmi malé procento přijalo doporučení od kariérového poradce a v neposlední řadě od jiného zdroje. U jiných zdrojů žáci uváděli převážně jejich třídní učitelky na základní škole.

Otázka 5. Znáte někoho z Vašeho okolí, kdo tento studijní obor vystudoval nebo aktuálně studuje?

Graf 7.

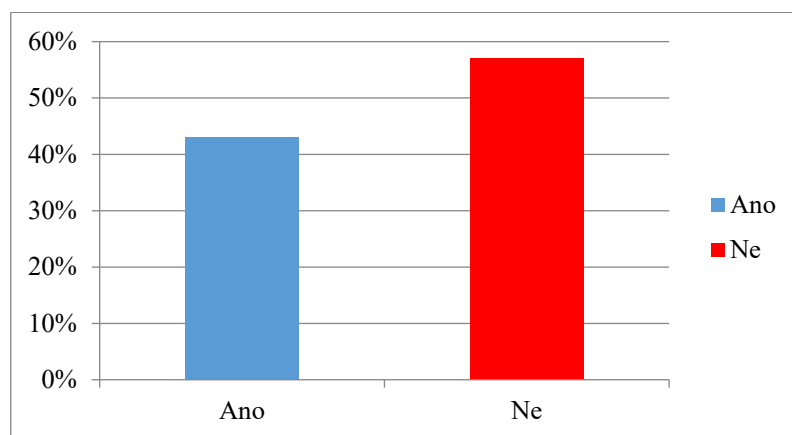

Zdroj: Vlastní

Podle zadaného výsledku otázky 85 % respondentů uvedlo, že znají někoho ve svém okolí, kdo studoval nebo aktuálně studuje tento studijní obor, zatímco 15 % uvedlo, že neznají nikoho s takovým studijním zaměřením. Z tohoto můžeme vyvodit, že studijní obor má poměrně rozsáhlé zastoupení ve společnosti. Většina dotázaných uvádí, že znají někoho, kdo se tímto oborem zabývá nebo se jím zabýval, což naznačuje, že škola je v podvědomí obyvatel z Kadaně a okolí..

Otázka 6. Zajímal(a) jste se o tento obor ještě před studiem na této škole?

Graf 8.

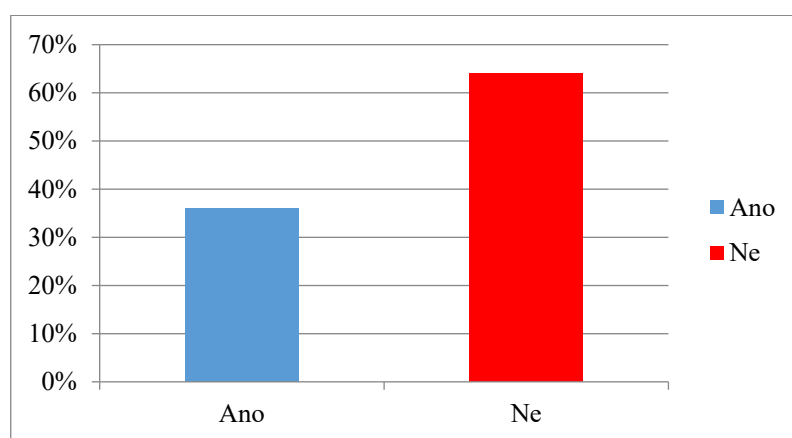

Zdroj: Vlastní

Menšina respondentů (43 %) projevila zájem o daný obor před vstupem na školu, zatímco většina (57 %) toto téma zjevně nezkoumala nebo o ně neprojevila zájem. To může odrážet různé motivace a předchozí znalosti respondentů před jejich rozhodnutím vstoupit do vzdělávacího procesu.

Otázka 7. Bylo pro Vaše rozhodování o výběru studijního oboru důležité uplatnění na trhu práce?

Graf 9.

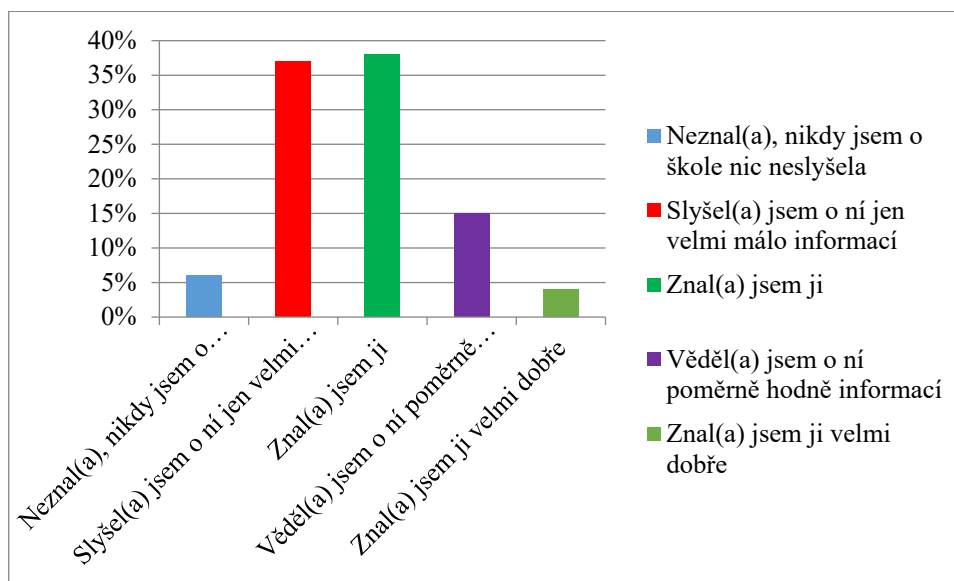

Zdroj: Vlastní

Z tohoto výsledku vyplývá, že většina respondentů (64 %) nezohledňovala uplatnění na trhu práce jako důležitý faktor při rozhodování o výběru studijního oboru. Naopak menší část respondentů (36 %) uvedla, že pro ně bylo toto hledisko důležité. To může naznačovat, že pro většinu z nich byly důležitější jiné faktory, jako například zájem o danou problematiku či osobní preference.

Otázka 8. Znal(a) jste Vaši odbornou školu před nástupem do prvního ročníku?

Graf 10.

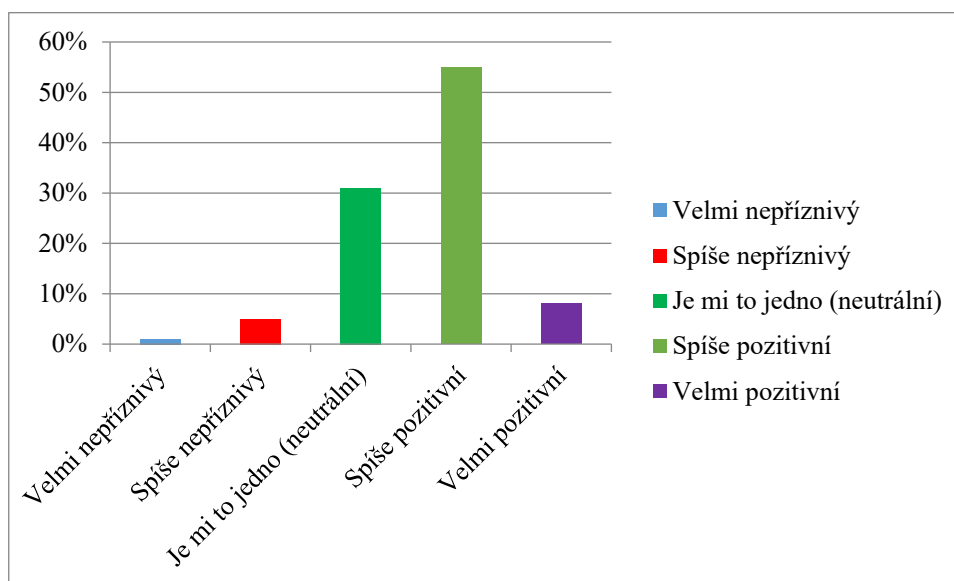
Zdroj: Vlastní

Pouze 6 % respondentů uvedlo, že odbornou školu neznalo před vstupem do prvního ročníku. Tato skupina pravděpodobně přišla na školu s omezenými informacemi a mohla mít menší povědomí o možnostech vzdělávání. 37 % respondentů uvedlo, že slyšelo o škole velmi málo. To naznačuje, že sice měli určité povědomí o existenci školy, ale nebyli dostatečně informováni o jejích možnostech a nabízených službách. 38 % dotazovaných uvedlo, že školu znali. Tato skupina respondentů pravděpodobně měla základní povědomí o škole a možná se již před vstupem do prvního ročníku o ní určitým způsobem informovala. 15 % dotázaných vědělo o škole mnoho informací. Tato skupina pravděpodobně aktivně hledala informace o škole a měla podrobnější údaje o její nabídce. 4 % respondentů uvedlo, že školu znali velmi dobře.

Celkově lze z těchto výsledků vidět, že většina respondentů měla alespoň určité informace o své odborné škole před vstupem do prvního ročníku, přičemž někteří měli podrobnější informace než jiní. Toto šetření může být užitečné pro školu k posouzení účinnosti svých informačních kampaní a k identifikaci oblastí, ve kterých je třeba zlepšení komunikace se zájemci o studium.

Otázka 9. Vyjádřete pomocí následujících možností Váš postoj k odborné škole?

Graf 11.

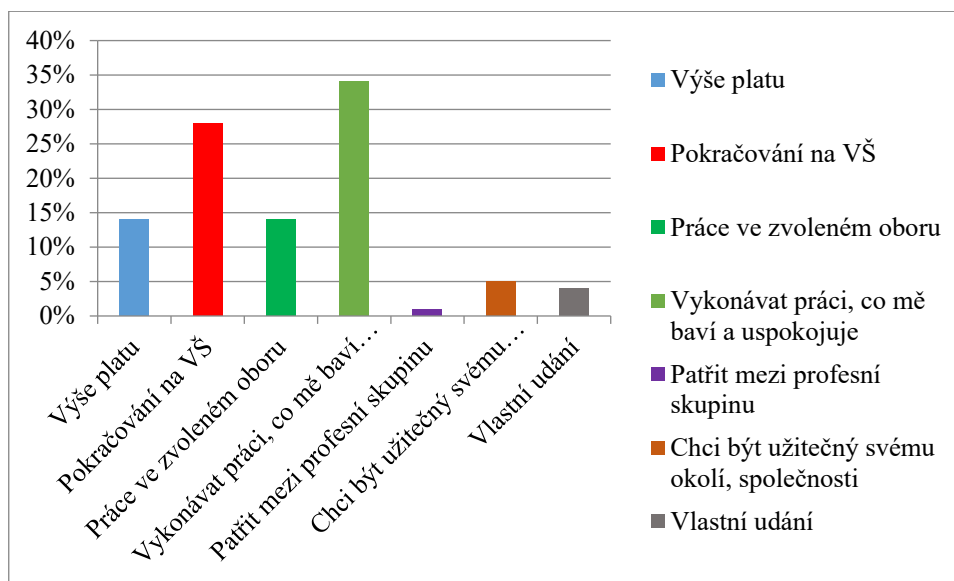
Zdroj: Vlastní

Pouze 1 % procento respondentů vyjádřilo velmi nepříznivý postoj k odborné škole. Tito respondenti pravděpodobně mají vážné výhrady nebo negativní zkušenosti se školou, což může být důsledek například špatné komunikace, nedostatečné kvality výuky nebo jiných problémů. Další skupina respondentů vyjádřila spíše nepříznivý postoj v 5 % k odborné škole. Mohou mít určité obavy nebo výhrady, ale jejich postoj není tak zásadní jako u těch s velmi nepříznivým postojem. Největší část vyjádřila neutrální postoj k odborné škole celkem v 31 %. Mohou se cítit lhostejně nebo nemají žádné názory na školu. Je možné, že jim chybí silnější propojení se školou nebo zážitky, které by je přivedly k pozitivním nebo negativním emocím. Největší procento respondentů, celkem 55 %, vyjádřilo spíše pozitivní postoj k odborné škole. Mají dobré zkušenosti se školou nebo se cítí spokojeni s poskytovanými službami a výukou. Určitě udržují i dobré vztahy s pedagogy. Poslední část respondentů vyjádřila velmi pozitivní postoj k odborné škole. Tito respondenti pravděpodobně mají velmi dobré zkušenosti se školou a mohou být nadšení z nabízených oborů a možností vzdělávání.

Celkově lze z těchto výsledků vidět, že většina respondentů má spíše pozitivní nebo neutrální postoj k odborné škole, což naznačuje, že většina studentů je spokojena se školou a nejspíše i s pedagogickým sborem.

Otázka 10. Co je pro Vás po vystudování odborné školy prioritou?

Graf 12.

Zdroj: Vlastní

14 % dotázaných považuje výši platu za svůj prioritní požadavek po vystudování odborné školy. Prioritou je zajistit si finanční stabilitu a prosperitu pro sebe a své budoucí rodiny. Pokračovat na vysoké škole by chtělo 28 % žáků. Mohou chtít získat vyšší akademické kvalifikace nebo rozšířit své znalosti a dovednosti v určitém oboru. Pouze 14 % dotázaných se zaměřuje na to, aby po absolvování odborné školy našlo zaměstnání v oboru, který si vybrali. Chtějí uplatnit své znalosti a dovednosti v praxi. Největší část dotázaných 34 % uvádí, že je pro ně prioritou po vystudování odborné školy vykonávat práci, která je baví a uspokojuje. Tito respondenti kladou důraz na osobní spokojenost a naplnění z práce. Patřit mezi profesní skupinu chce pouze 1 % respondentů. Tato velmi malá část respondentů má za prioritní cíl patřit mezi určitou profesní skupinu. Mohou chtít získat uznání a prestiž ve svém oboru. 5 % dotázaných

vyjádřilo zájem o to, aby byli užiteční svému okolí nebo společnosti jako celek. 4 % respondentů uvádí jiné priority, které nebyly zahrnuty v předchozích možnostech. Mezi jiné priority například uváděli práci či budoucí studium v jiném oboru, než který právě studují. Jiní zase uváděli, že je pro ně nejdůležitější získat maturitní vysvědčení a nezáleží, kterou školu vystudují.

Celkově lze z těchto výsledků vidět, že studenti mají různé priority po vystudování odborné školy, a to od finanční stability a kariérního růstu po osobní spokojenost a radost z práce.

7.3 Komparace výsledků (celkové zhodnocení)

Z dotazníkového šetření jsem zjistila, že na škole je vyvážený poměr mužů a žen. Je to způsobené hlavně tím, že o ekonomické obory mají zájem převážně ženy a o stavební obory převážně muži. V dnešní době se tento trend začíná pomalu měnit, protože v prvním ročníku jsem již zaznamenala více žákyň v oboru Stavitelství a více žáků v oboru Obchodní akademie.

Důležité pro střední školu je nárůst studentů. Má stále stoupající tendenci. Pro školní rok 2023/24 bylo v prvním ročníku přijato celkem 95 žáků.

Je stále mnoho uchazečů o studium, kteří nevědí, kam po základní škole. Tohle zjištění mě přivedlo na myšlenku apelovat na rodiče žáků 9. ročníků, aby více komunikovali se svými dětmi o budoucím povolání. Nejen rodiče, ale i výchovný poradce na základní škole by měl být nápomocen těmto žákům. Více diskutovat o budoucnosti, plánování kariéry a co je pro ně v budoucnosti důležité a proč.

Škola je stále ve velkém podvědomí města Kadaně a celého chomutovského okresu. Zarážející je ale zjištění, že velké procento uchazečů si nezjistilo žádné informace o škole, kde chtějí vykonávat maturitní zkoušku. Někteří ani nevěděli, co od školy očekávat.

Velmi překvapivé je procento žáků, kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysoké škole. Pouze 28 % z celé střední školy. Samozřejmě žáci a žákyně prvního ročníku

ještě nevědí, jestli by šli studovat vysokou školu, ale tato studie byla napříč celou školou a všemi ročníky. Toto procento se určitě v budoucnu může lišit. Velké procento dotázaných chce vykonávat práci, která je zajímavá a chce se realizovat v oboru, který právě studují. Samozřejmě studentům záleží i na výši platu v budoucím zaměstnání.

Z výsledků je vidět, že motivace pro volbu studijního oboru může být velmi různorodá, přičemž někteří respondenti se řídí svými osobními zájmy a ambicemi, zatímco jiní mohou být ovlivněni okolními faktory, jako jsou rodina, přátelé nebo dostupnost střední školy.

Milé zjištění pro SPŠS a OA Kadaň je pozitivní postoj ke škole ze strany velkého množství žáků. Pouze 6 % dotázaných není spokojeno. Toto procento je opravdu malé a je patrné, že žáci navštěvují školu rádi a mají dobré vztahy s pedagogy.

8 Vlastní doporučení

Perspektivní pro SPŠS a OA Kadaň by bylo zapojit se do projektu „studuj a pracuj“, který nabízí širokou škálu praxe a brigád pro studenty z ekonomických a stavebních oborů. Zajímavá na tomto portálu je i vzájemná spolupráce studentů a firem, které jsou v projektu zainteresovány. Z jejich nabídky jsou i velmi důležitá stipendia pro nadané studenty. Stačí se jen zaregistrovat a spolupráce může začít. Veškeré informace najdeme na webu www.studujpracuj.cz

Dále bych navázala spolupráci se zahraničními firmami, např. v Německu. Kadaň je dobře situované město blízko českoněmeckých hranic a stáže či praxe v německých firmách by pro žáky byly nadějně a úspěšné pro budoucí výsledky školy. Pro třetí a čtvrté ročníky jsou studijní stáže v zahraničí skvělým způsobem, jak získat mezinárodní zkušenosti a obohatit své znalosti v oboru.

Navrhovala bych se zapojit do programu Erasmus+ nebo ErasmusPro pro střední odborné školy. Domnívám se, že praxe a stáže v zahraničí přinesou škole vyšší prestiž a přilákají tímto více studentů nejen z okolí, ale i z větší dálky.

Co se týče studia, určitě bych škole navrhla přihlásit ji na Cambridge zkoušky. Mezi nejznámější patří zkoušky jako Cambridge English: First Cambridge English (FCE), Advanced (CAE) a Cambridge English, Proficiency (CPE) pro certifikaci anglického jazyka. Tyto zkoušky jsou mezinárodně uznávané a často jsou požadovány jako důkaz jazykových schopností pro studium na vysokých školách, univerzitách nebo pro pracovní příležitosti. Na některých školách je žák osvobozen od maturitní zkoušky, jestliže vlastní certifikát z Cambridge English. Tyto zkoušky určitě zvednou zájem uchazečů o školu. V dnešní době je spousta žáků, kteří anglický jazyk berou jako prioritní předmět. Domnívám se, že některé budoucí uchazeče bude tato skutečnost velmi zajímat a při výběru školy pro ně bude velmi důležitá. Na škole vyučuje spousta kvalifikovaných učitelů, kteří by byli ochotni a schopni tyto zkoušky zařídit.

Dalším mým návrhem je větší spolupráce se základními školami. Víím, že na škole již delší dobu působí soutěž „Mladý ekonom“, která je právě určena pro žáky základních škol. Podobnou soutěž bych zorganizovala i v oboru stavebnictví.

Doporučila bych větší prezentaci v tisku a na sociálních sítích nejen v kadaňském regionu, ale v celém okrese Chomutov. Z výročních zpráv jsem zjistila, jak výborné výsledky škola dosahuje ve sportovních, ekonomických i stavebních soutěžích. Vím to jen díky tomu, že jsem prostudovala výroční zprávy za posledních 10 let. Určitě budou v dnešní době preferované sociální sítě jako Instagram a Facebook.

Navázala bych blízkou spoluprací se Střední odbornou školou TGA Chomutov, konkrétně s oborem Zahradník/ce nebo Zahradnické práce a společně se studenty stavebního oboru vytvořila projekt zaměřený na design venkovních prostorů a zahrad. Studenti mohou vytvářet návrhy pro zahradní úpravy a venkovního zařízení. Tímto by se i prostor kolem školy zvelebil. Dobré by na spolupraci bylo, že obor Zahradník/ce sídlí také v Kadani a žáci by se mohli realizovat. Vím, že i Studentské náměstí navrhoval student SPŠS a OA Kadaň.

9 ZÁVĚR

V rámci této bakalářské práce jsem se zaměřila na historický kontext ve vzdělávání na Střední průmyslové škole a Obchodní akademii v Kadani, se zvláštním důrazem na posílení a popularizaci oboru. Má práce odhalila několik klíčových poznatků. Jeden z hlavních poznatků byl velký odliv zájemců o tyto obory a celkově o zájem studovat tuto školu v minulých letech. V práci jsem se zaměřila na vývoj školy a její změny od jejího začátku působení.

Identifikovala jsem několik výzev, kterým škola čelí, včetně nedostatku zájmu o obor. Zároveň jsem identifikovala příležitosti, jak tyto výzvy řešit a jak obor popularizovat.

Na základě mých zjištění bych doporučila, aby škola aktivně pracovala na zvýšení povědomí o svých oborech a jejich atraktivitě mezi žáky. To lze dosáhnout prostřednictvím propagace školy, spolupráce s průmyslovými partnery a modernizací školy. Bohužel modernizace školy závisí na příjmu peněz do školního rozpočtu.

Určitě bych se zaměřila na internet a sociální sítě, které v dnešní době mladá populace nejvíce využívá. Organizovat různé akce, které umožní potenciálním studentům a jejich rodičům lépe poznat školu, její programy a pedagogy. Doufám a věřím, že se škole podaří získat potřebné finance k získání nových technologií a zmodernizovat některé učebny a kabinety.

Použila bych příběhy úspěšných absolventů, které mohou sloužit jako silná motivace pro nové studenty a důležitý doklad o kvalitě vzdělávání. Na SPŠS a OA Kadaň studovalo velké množství studentů, kteří jsou v dnešní době velmi úspěšní. Průběžně shromažďovat a vyhodnocovat zpětnou vazbu od studentů, absolventů a zaměstnavatelů. Kladná reklama je to nejcennější, co škola může získat.

Mohu konstatovat, že má doporučení budou užitečná pro vedení školy a přispějí k udržitelnému rozvoji a úspěchu oboru ve stavebnictví a ekonomice. Škola by se měla aktivně přizpůsobovat novým trendům a potřebám trhu práce a neustále se rozvíjet.

SPŠS a OA Kadaň přeji velký nárůst žáků, kteří mají zájem o studium. Mnoho úspěchů žákům v soutěžích, vynikající studijní výsledky a co nejméně neprospívajících u maturitních zkoušek.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

MONOTEMATICKÉ PUBLIKACE

Ilustrovaná encyklopedie. Praha: Encyklopedický dům, 1995. ISBN 80-901647-3-0.

MERTIN, Václav. *Jak se dostat na střední školu*. Praha: Grada Publishing, spol., s r. o., 2000. ISBN 80-7169-947-0.

Personal Confidence & Motivation. MTD Training. MTD Training & Ventus Publishing ApS, 2010. ISBN 978-87-7681-665-0.

PLAMÍNEK, Jiří. *Tajemství motivace: jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali*. 3., rozšířené vydání. Poradce pro praxi. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5515-1.

PRŮCHA, Jan. *Odborné školství a odborné vzdělávání: fungování systému, problémy praxe a výzkum*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 193 stran. ISBN 978-80-7598-158-5. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/odborne-skolstvi-a-odborne-vzdelavani-11083>.

SOŠ Kadaň: 45. výročí průmyslové školy stavební. 1996.

Výroční zpráva: SPŠS a OA Kadaň, školní rok 2022/23 [doc]. 2023. Dostupné také z: <https://www.sps-kadan.cz/wp-content/uploads/2023/10/Vyrocnizprava-2022-2023.pdf>

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

CEDEFOP, *Zaostřeno na odborné vzdělávání Česká republika* [online]. 2016, s. 5 [cit. 2023-10-26]. ISBN: 978-92-896-2220-2. Dostupné z: https://www.cedefop.europa.eu/files/8098_cs.pdf

CEDEFOP. *Zaostřeno na odborné vzdělávání Česká republika* [online]. 2012. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: https://www.cedefop.europa.eu/files/8052_cs.pdf

DENÍK.CZ. *Obor budoucnosti, bez kterého to nejde? Přece stavebnictví!* [online]. 2023, [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://pr.denik.cz/doporucujeme/obor-budoucnosti-bez-kterehoto-nejde-prece-stavebnictvi-20230220.html>

- DISMAN, M. *Dotazníkové šetření*. In: Nešpor, Z.R. (ed.) Sociologická encyklopedie [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Poslední změna 28.10.2020 [cit. 20.01.2024]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/>
- GYMNÁZIUM KADAŇ. *Historie*. [online]. 2023 [cit. 2024-01-20]. Dostupné z: <https://www.gymka.cz/historie/>.
- KURZYCZ. *Na trhu chybí kvalifikovaní stavaři*. [online]. 2023 [cit. 2024-03-23]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/709841-na-trhu-chybi-kvalifikovani-stavari-zajem-o-studium-oboru-vsak-stoupa/>.
- LOVE TO KNOW. *Why is a high school education important*. [online]. 2023 [cit. 2024-02-21]. Dostupné z: <https://www.lovetoknow.com/parenting/teens/why-is-high-school-education-important>.
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Stavebnictví České republiky* [online]. 2022 [cit. 2023-10-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/stavebnictvi-a-suroviny/informace-z-odvetvi/2023/1/Stavebnictvi-2022.pdf>
- Národní ústav pro vzdělávání: Střední vzdělávání. *Střední vzdělávání* [online]. 2022, 2011-2022 [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://archiv-nuv.npi.cz/t/stredni-vzdelavani.html>
- SPŠ STAVEBNÍ A OA KADAŇ. *Historie*. [online]. 2011 [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: https://www.sps-kadan.cz/?page_id=38
- STUDYHUB. *Jak správně motivovat středoškoláka ke studiu* [online]. 2021 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://studyhub.cz/blog/jak-spravne-motivovat-stredoskolaka-ke-studiu/>
- SVAZ PODNIKATELŮ VE STAVEBNICTVÍ A ÚRS PRAHA. *Strategie vize českého stavebnictví do Roku 2015* [online]. 2007 [cit. 2023-10-10]. Dostupné z: https://archiv.sps.cz/RDS/_PDFDoc/strategie.pdf

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek 1 – Hlavní budova SPŠS a OA Kadaň

Graf 1 – Počet přijatých žáků v letech 2012-2023

Graf 2 – Nezaměstnanost oborů vzdělávání

Graf 3

Graf 4

Graf 5

Graf 6

Graf 7

Graf 8

Graf 9

Graf 10

Graf 11

Graf 12

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vzor dotazníku

Příloha 2: Dochovaný dokument z roku 1873 (slavnostní otevření budovy reálného gymnázia)

Příloha 3: Překlad dochovaného dokumentu (přílohy2)

Příloha 1: Vzor dotazníku

Jsem student/ka ČZU IVP a zpracovávám bakalářskou práci na téma:

“Historický kontext vzdělávání na vybrané odborné škole a tradice oboru pro popularizaci a posílení zájmu žáků o studijní obor”

Jako podklad pro moji praktickou část bakalářské práce bych rád/a doložil/a dotazníkovým šetřením. Toto šetření je anonymní a výsledky budou použity pouze a jenom pro účely zpracování bakalářské práce. Děkuji za Váš čas a za pomoc při vyplnění dotazníku.

1. Vyberte prosím z možností:

Jste muž – žena.

2. Zakroužkujte prosím aktuálně studovaný ročník.   1   2   3   4

3. Vyberte z následujících možností, popř. doplňte Vaše důvody. Proč jste si vybral/a svůj studijní obor?

a. Chtěl/a jsem pracovat ve stavebnictví / ekonomie ...

b. Nevěděl/a jsem kam jít po základní škole.

c. Přihlásili se sem kamarádi /známí.

d. Profesionální skupina, tradice oboru.

e. Rodiče, někdo jiný z rodiny.

f. ....

4. Vyberte z nabízených možností, popř. doplňte Vaši odpověď. Jak jste se dozvěděl/a o studijním oboru?

a. Od známých.

b. Studovalo tady moje příbuzenstvo, rodiče.

c. Z internetu, sociálních sítí, atd.

- d. Ze dne otevřených dveří, z nástěnky na mé předchozí škole.
  - e. Od kariérového poradce.
  - f. Od .....
5. Znáte někoho z Vašeho okolí, jenž tento studijní obor již vystudoval nebo aktuálně studuje?
- a. Ano
  - b. Ne
6. Zajímal/a jste se o tento obor ještě před studiem na této odborné škole?
- a. Ano
  - b. Ne
7. Bylo pro Vaše rozhodování o výběru studijního oboru důležité uplatnění na trhu práce, sledoval/a jste např. míru nezaměstnanosti tohoto oboru?
- a. Ano
  - b. Ne
8. Vyberte z nabízených možností, popř. doplňte Vaši odpověď. Znal/a jste Vaší odbornou školu před nástupem do prvního ročníku?
- a. Neznal/a, nikdy jsem o škole nic neslyšel/a.
  - b. Slyšel/a jsem o ní jen velmi málo informací.
  - c. Znal/a jsem ji.
  - d. Věděl/a jsem o ní poměrně hodně informací.
  - e. Znal/a jsem ji velmi dobře.
9. Vyjádřete prosím pomocí následujících možností Váš postoj k odborné škole:
- a. Velmi nepříznivý.
  - b. Spíše nepříznivý.
  - c. Je mi to jedno (neutrální).
  - d. Spíše pozitivní.
  - e. Velmi pozitivní

10. Co je pro Vás po vystudování odborné školy prioritou:

- a. Výše platu.
- b. Pokračování na VŠ.
- c. Práce ve zvoleném oboru.
- d. Dělat práci co mě baví a uspokojí.
- e. Patřit mezi profesní skupinu.
- f. Chci být užitečný svému okolí, společnosti.
- g. ....

Programm

zu der Samstag den 4. Oktober 1873, als dem Allerhöchsten Namensfeste Seiner k. u. k. Apostolischen Majestät, stattfindenden

kirchlichen Weihe und Eröffnungsfeier des neuen
von der Stadtgemeinde Kaaden aufgeführten

Real-Gymnasial-Gebäudes zu Kaaden.

Freitags den 3. Oktober 1873 Nachmittags: Empfang und Begrüssung der ankommenden P. T. Herren Gäste durch die Stadtrepräsentanz und das Fest-Comité.

Abends 7 Uhr Ständchen der Musikkapelle des k. k. priv. bürgerl. Kaadner Schützenkorps am Ringplatze, hierauf Fackelzug, ausgeführt durch die Realgymnasialschüler in Begleitung der Schützenmusik, vom Ringplatze aus vor die Wohnung des Herrn k. k. Bezirkshauptmannes, des Herrn Bürgermeisters, durch die Gassen der Stadt, vor dem Realgymnasialgebäude vorbei und zurück auf den Ringplatz.

Samstag den 4. Oktober 1873 früh 6 Uhr Tagreveille durch die Schützenmusik. Um 9 Uhr Vormittags Versammlung und Begrüssung der geladenen Gäste in den Lokalitäten des Rathhauses, hierauf Zug zur Dekanalkirche, wo um 10 Uhr Vormittags ein feierliches Veni Sancte Spiritus abgehalten wird.

Hierauf geht der Festzug über den Ringplatz zum neuen Schulgebäude, und zwar in folgender Ordnung: Voran das k. k. priv. bürgerl. Schützenkorps mit der Musikkapelle, der Kaadner Militär-Veteranen-Verein und der Kaadner Männer-Gesangverein, dann die Mädchen und Knaben der Volks- und Bürgerschule; diesen folgen die Realgymnasialschüler; hierauf die hochwürdige Geistlichkeit, die geladenen Gäste und Honoratioren und sämtliche Herren und Frauen Festtheilnehmer. Der Kaadner freiwillige Feuerwehrverein bildet Spalier.

Nach erfolgter Ankunft beim Realgymnasium und genomener Aufstellung am Festplatze wird die äussere und innere kirchliche Weihe, dann die Einsegnung des Schlusssteines, Einlage der Gedenkschrift in denselben und dessen Verschluss vorgenommen, während welchen Aktes der Gesangverein eine Kantate zum Vortrag bringt.

Hierauf werden die Festreden seitens des hochw. Herrn Vikärs, des Herrn Bürgermeisters und des Herrn Realgymnasialdirektors (auf der im Freien vor dem Portale aufgestellten Tribune und bei ungünstiger Witterung im Exhortensaale) stattfinden. Der Zug begibt sich sodann aus dem Gymnasialgebäude in der früheren Ordnung in die Dekanalkirche zurück, wo ein feierliches Hochamt abgehalten wird.

Nach dem Hochgottesdienste defiliren das bürgerl. Schützenkorps, der Militär-Veteranen-Verein und der Feuerwehrverein vor den Honoratioren und Festgästen beim Rathhause.

Um 1 Uhr Mittags ist Festtafel im bürgerl. Schiesssaussaale unter Musikproduktion der Kapelle des bürgerl. Schützenkorps.

KAADEN, den 20. September 1873.

JOS. PH. JANKA,
Bürgermeister.

NB. Die Herren Festordner sind durch weisse Bandschleifen ausgezeichnet und werden zur Erhaltung der Ordnung die P. T. Festtheilnehmer höflichst ersucht, den Herren Ordnern während des Festes unbedingt Folge zu leisten.

Druck von Frlber Butter in Kaaden.

Příloha 3

Překlad dokumentu k otevření kadaňského reálného gymnázia

V sobotu 4. října 1873 jako svátek jména Nejvyššího. n.k. Apoštolské Veličenstvo se koná otevření reálného gymnázia. Cíl nový zahajovací ceremoniál na seznamu magistrátu Kadaně Budova reálného gymnázia.

Pátek 3. října 1873

Odpoledne: Přijetí a zdravení příchozích hostů P. T. pánové zastupitelstvem města a festivalovým výborem.

Večer 7 hodin serenáda v podání k. kapely. k. soukromý občanský kadaňského střeleckého sboru na náměstí, po němž následoval pochodňový průvod za doprovodu střelecké hudby středoškoláků z náměstí před bytem pana K. k. Okresní kapitán, starosta, ulicemi města, kolem budovy střední školy a zpět na kruhové náměstí.

Sobota 4. října 1873

V 6:00 Promenáda se Střeleckou hudbou.

V 9 hodin setkání a přivítání pozvaných hostů na radnici, následuje průvod do Děkanského kostela, kde se v 10 hodin bude konat slavnostní „Přijď“ duchu svatý“. Průvod pak jde přes náměstí k nové školní budově; v tomto pořadí: předchází k. k. soukromý občanský střelecký sbor s hudební kapelou, spolek vojenských vysloužilců Kadaň a mužský sbor Kadaň, dále děvčata a chlapci ze základní a měšťanské školy; za nimi následují středoškoláci; pak ctihodné duchovní, pozvaní hosté a hodnostáři a všichni pánové a ženy účastníků festivalu. Sbor dobrovolných hasičů Kadaň tvoří stráž. Po příchodu na střední školu a usazení v místě festivalu se provádí vnější a vnitřní církevní vysvěcení, poté požehnání základnímu kamenu, vložení pamětního nápisu kolem jeho uzavření, při kterémžto aktu provede sbor kantátu. Slavnostní projevy pak pronese vrchní W. Pan Vikärs, starosta. a ředitel reálného gymnázia (na tribuně zřízené venku před portálem a při nepřízni počasí v jiné hale). Pak se vrací z budovy střední školy v předchozím pořadí do Děkanského kostela, kde se koná slavnostní vysoká mše. Po vysoké mši občané defilují. Střeleckého sboru, Sdružení vojenských veteránů a Sdružení hasičů před zraky hodnostářů a hostů na radnici. V

1:00 je ve společnosti hostina. Střelecká hala s hudební produkcí kapely Bürgerl -
střelecký sbor.

KADAŇ, 20. září 1873. JOS. Ph. JANKA, starosta. ND.

Pořadatelé pánského festivalu se odlišují mašlemi z bílé stuhy a pro získání Maunz
jsou účastníci festivalu P. T. zdvořile požádáni, aby během festivalu přísně
dodržovali gentlemanské stewardy.

Překlad není úplný.